

**ОСНОВНА ШКОЛА
„КОСТА БУКИЋ“
МЛАДЕНОВАЦ**

**АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ**

**за VII и VIII разред
школске 2020/20201. године**

Директор школе

Јасмина Чабрило

На основу члана 67. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени Гласник РС“, број 88/17, 27/18 – др. Закон и 10/19), Школски одбор ОШ „Коста Ђукић“ Младеновац, на седници Школског одбора одржаној дана 21.8.2020. године, једногласно је донео

**АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
за VII и VIII разреда**

Школске 2020/2021. године

Директор школе,

Председник Школског одбора,

Јасмина Чабрило

Зоран Ракић

САДРЖАЈ:	
УВОДНИ ДЕО.....	5
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	10
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	12
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	26
ХЕМИЈА	29
ФИЗИКА	36
МАТЕМАТИКА	44
МУЗИЧКА КУЛТУРА	50
ЛИКОВНА КУЛТУРА	55
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	57
ГЕОГРАФИЈА	68
БИОЛОГИЈА	82
ИСТОРИЈА	87
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	95
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	102
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	105
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ.....	108
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	108
ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС	111
ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	117
ШАХ	120
ХОР И ОРКЕСТАР	122
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА.....	124
ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ.....	124
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	124

ФИЗИКА	126
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	130
ГЕОГРАФИЈА	141
ИСТОРИЈА	144
ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ.....	147
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	147
ФИЗИКА	148
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	152
ГЕОГРАФИЈА	161
ИСТОРИЈА	163
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ.....	164
РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА	164
ДРАМСКА СЕКЦИЈА	167
ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА	169
СЕКЦИЈА МЛАДИХ БИБЛИОТЕКАРА	170
УЦБЕНИЦИ.....	172
ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИ ДОПРИНОСЕ ОСТВАРИВАЊУ ЦИЉЕВА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	174

УВОДНИ ДЕО

Анекс Школског програма за VII и VIII разред доноси се на основу измена наставног плана и програма у:

- Закон о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18)
- Закон о основном образовању и васпитању (“Службени гласник РС ” бр.18/2018)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 8/2017 и 9/2017)
- Програм наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања (“Сл. гласник РС - Просветни гласник”, 18/2018)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр. 10/2019)
- Правилник о школском календару
- Извештај о раду школе у претходној школској години
- Услови рада у школи
- Образовне потребе ученика, родитеља и локалне заједнице.
- Школски развојни план

НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм за седми и осми разред основног образовања и васпитања Основне школе „Коста Ђукић“ из Младеновца (у даљем тексту Школски програм) односи се на 2020/21. школску годину.

ЈЕЗИК ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику и ћириличком писму.

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад остварује се на језику и писму националне мањине.

ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Реализацијом Школског програма оствариће се циљеви основног образовања и васпитања:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним пропустом трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ИСХОДИ

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;

- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању, примењивати усвојене здравствене навике неопходне за активан и здрав животни стил;
- 11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Кључне компетенције представљају скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање.

Кључне компетенције за целоживотно учење су:

- 1) комуникација на матерњем језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;
- 2) комуникација на страном језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумирањем, тумачењем, превођењем, парафразирањем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;
- 3) математичке, научне и технолошке компетенције: основно нумеричко резонување, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);

- 4) дигитална компетенција: самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;
- 5) учење учења: способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препреке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;
- 6) друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;
- 7) осећај за иницијативу и предузетништво: способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;
- 8) културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима - музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај обавезног основног образовања и васпитања у Републици Србији, су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;

- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Израђен на основу Плана наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања (*"Сл. гласник РС - Просветни гласник"*, 18/2018)

а) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА (СЕДМИ РАЗРЕД)		БРОЈ ЧАСОВА (ОСМИ РАЗРЕД)	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
Српски језик и књижевност	4	144	4	136
Страни језик	2	72	2	68
Ликовна култура	1	36	1	34
Музичка култура	1	36	1	34
Историја	2	72	2	68
Географија	2	72	2	68
Математика	4	144	4	136
Биологија	2	72	2	68
Хемија	2	72	2	68
Техника и технологија	2	72	2	68
Информатика и рачунарство	1	36	1	34
Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	102

б) ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМИ

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА (СЕДМИ РАЗРЕД)		БРОЈ ЧАСОВА (ОСМИ РАЗРЕД)	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
Верска настава/Грађанско васпитање*	1	36	1	34
Други страни језик – Француски језик	2	72	2	68

* Ученик бира један од понуђених предмета и изучава га до краја другог циклуса

в) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА (СЕДМИ РАЗРЕД)		БРОЈ ЧАСОВА (ОСМИ РАЗРЕД)	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
Допунска настава	1	36	1	34
Додатни рад	1	36	1	34
Час одељенског старешине	1	36	1	34
Слободне наставне активности	1	36	1	34
Ваннаставне активности	1	36	1	34
Екскурзија и излети	До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Разред: седми Годишњи фонд часова: 144

Циљеви учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

1. тема МЕЂУ ОБЛАЦИМА И ПТИЦАМА			
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
СЕПТЕМБАР (7+7+2=16)	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (7 часова)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; 	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u></p> <p>Онављање дела обрађених у 6. разреду <i>Поље</i>, Ј. Дучић <i>Облаци</i>, В. Шимборска <i>После кише</i>, С. Раичковић <i>Међедовић</i>, народна приповетка Домаћа лектира: Епске народне песме покосовског тематског круга (<i>Смрт војводе Пријезде</i>, <i>Диоба Јакишића</i> и песма по избору)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ликовна култура – Музичка култура – Историја

	<ul style="list-style-type: none"> – разликује аутора књижевноуметничког текста од лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење. <p><u>ЈЕЗИК – граматика, правопис (7 часова)</u></p> <p><u>ГраMATика</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – одреди врсте синтагми и уочи делове именичке синтагме. <p><u>Правопис</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – доследно примењује правописну норму (1–6). <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (2 часа)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – говори јасно на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – изражајно чита обрађене књижевне текстове. 	<p><u>ЈЕЗИК</u></p> <p><u>ГраMATика</u></p> <p>ГраMATичка грађа обрађена у претходним разредима</p> <p>Непроменљиве врсте речи (везници, узвици, речце)</p> <p>Синтагма (појам и састав)</p> <p>Врсте синтагми</p> <p><u>Правопис</u></p> <p>Правописна норма од 1–6. разреда</p> <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u></p> <p>Причање о стварном путовању или догађају (говорна вежба)</p>	
--	---	---	--

2. тема А КАДАР САМ СТИЋИ И УТЕЋИ...			
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
	<u>КЊИЖЕВНОСТ (9 часова)</u> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима	<u>КЊИЖЕВНОСТ</u> <i>Божур</i> , М. Ракић <i>Кањош Мацедоновић</i> , Стефан Митров Љубиша	– Историја – Ликовна култура – ЧОС

ОКТОБАР (9+7+4=20)	<p>у којима живи;</p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује облике казивања (форме приповедања); – разликује етапе драмске радње; – анализира идејни слој књиж. дела служећи се аргументима из текста. <p><u>ЈЕЗИК – граматика, правопис (7 часова)</u></p> <p><u>ГраMATИКА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује граматички и логички субјекат; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима. <p><u>Правопис</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – доследно примењује правописну норму <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (4 часа)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа. 	<p><i>Кањош Мацедонових,</i> <i>Вида Огњеновић</i> <i>Хајдук Станко, (одломак) Јанко Веселиновић (допунски избор)</i> Домаћа лектира: Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (<i>Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана</i>)</p> <p><u>ЈЕЗИК</u> <u>ГраMATИКА</u> Синтагме Реченични чланови Субјекат (логички) и предикат (сложени); Прави и неправи објекат; Прилошке одредбе Напоредни односи међу реч. члановима <u>Правопис</u> Скраћенице <u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u> Врсте текстова Први школски писмени задатак</p>	
	3. тема	ПАПИРНИ БРОДОВИ ДЕТИЊСТВА	
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ

НОВЕМБАР (4+8+2=14)	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (4 часа)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује слободни и везани стих; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење. <p><u>ЈЕЗИК – граматика, (8 часова)</u></p> <p><u>Грамматика</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – исказе реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – препозна врсте напоредних односа међу независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица. <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (2 часа)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа. 	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u></p> <p><i>Последњи час</i>, Алфонсо Доде <i>Папирни бродови</i>, Рабиндранат Тагоре Домаћа лектира: <i>Све моје глупости</i>, Градимир Стојковић</p> <p><u>ЈЕЗИК</u></p> <p><u>Грамматика</u></p> <p>Реченични чланови исказани речју и синтагмом; Врсте и службе речи у реченици (кон. задатак) Појам предикатске и комуникативне реченице; Исказивање реч. чланова речју, синтагмом и зависном реченицом; Напоредни односи међу независним реченицама Зависне реченице – изричне, односне</p> <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u></p> <p>Изражајно рецитоване одломака епских песама Анализа домаћег задатка на задату тему</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Историја – Географија – Ликовна култура – ЧОС – Књижевност
	4. тема	КРОЗ МЕЊАВУ ЖИВОТА	
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ

ДЕЦЕМБАР (4+13+2=19)	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (4 часа)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора и драмског лица; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује етапе драмске радње; – анализира идејни слој књиж. дела служећи се аргументима из текста; – препоручи књиж. дело уз кратко образложење. <p><u>ЈЕЗИК – граматика, правопис (13 часова)</u></p> <p><u>ГраMATИКА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – идентификује врсте зависних реченица. <p><u>Правопис</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – доследно примени правописну норму. 	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u></p> <p><i>Кроз међаву</i>, Петар Кочић <i>Од паињака до научењака</i>, Михајло Пупин Домаћа лектира: <i>Свемирски змај</i>, Душан Ковачевић</p> <p><u>ЈЕЗИК</u></p> <p><u>ГраMATИКА</u> Зависне реченице – месне, временске, поредбене, узрочне, последичне, намерне, условне, допусне</p> <p><u>Правопис</u> Запета; тачка запета</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Историја – Ликовна култура – ЧОС – Књижевност
	<p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (2 часова)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – користи технички и сугестивни опис у изражавању; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа. 	<p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u></p> <p>Техничко и сугестивно описивање Други школски писмени задатак</p>	
5. тема	ТРАЖИ ПРЕМУДРОСТИ, ДА ПОЖИВИШ		

МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
ЈАНУАР (5+2+4=11)	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (5 часова)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује облике казивања (форме прип.); – разликује етапе драмске радње; – анализира идејни слој књиж. дела служећи се аргументима из текста; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину. 	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u> Домаћа лектира: <i>Покондирена тиква</i>, Јован Стерија Поповић <i>Житије светог Симеона</i>, Свети Сава <i>Свети Сава у народној књижевности</i>, избор <i>Свети Сава</i>, Васко Попа</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Историја – Верска настава – Географија – ЧОС

	<p><u>ЈЕЗИК – граматика, (2 часа)</u> <u>ГраMATика</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – одреди врсте синтагми и уочи делове именичке синтагме; – разликује граматички и логички субјекат; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – идентификује врсте зависних реченица. <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (4 часа)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа. – препозна техничко приповедање. 	<p><u>ЈЕЗИК</u> <u>ГраMATика</u> Полугодишњи тест (припрема, израда, анализа)</p> <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u> Колективна и индивидуална исправка Техничко приповедање</p>	
6. тема	ЗАГОНЕТНЕ ПРИЧЕ		
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ

ФЕБРУАР (2+4=6)/МАРТ (5+7+4=16)	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (7 часова)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује основне одлике стиха и строфе; слободни и везани стих; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора или лирског субјекта; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење. 	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u></p> <p>Домаћа лектира: <i>Код куће је најгоре</i>, Е. Кишон <i>Афоризми</i>, Д. Радовић</p> <p><i>Загонетне приче</i>, И. Коларов (допунски избор) <i>Јелена, жена које нема</i>, И. Андрић <i>Еолска харфа</i>, Д. Киш</p> <p>Домаћа лектира: <i>Плави чуперак</i>, (избор); <i>Шашава књига</i>, (избор), М. Антић</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ЧОС – Историја – Географија – Музичка култура
	<p><u>ЈЕЗИК – граматика, правопис (11 часова)</u></p> <p><u>ГраMATИКА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; 	<p><u>ЈЕЗИК</u></p> <p><u>ГраMATИКА</u></p> <p>Глаголи и глаголски облици обрађени у претходним разредима Глаголски начини – футур II, императив, потенцијал Нелични гл. облици до сада обрађени</p>	

	<p><u>Правопис</u> – доследно примени правописну норму.</p> <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (4 часа)</u> – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; – примени различите стратегије читања (информативно, истраживачко).</p>	<p>Трпни гл. придев Глаголски прилог садашњи и прошли <u>Правопис</u> Комбиновање правописних знакова</p> <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u> Тражење и издвајање основних информација Трећи школски писмени задатак Колективна и индивидуална исправка</p>	
7. тема ОДРАСЛИ СУ ЗАИСТА ЧУДНИ			
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (9 часова)</u> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује основне одлике стиха и строфе; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора драмског лица или лирског субјекта; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма;</p>	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u> <i>Власт</i>, Бранислав Нушић <i>Чиновникова смрт</i>, А. П. Чехов (допунски избор) <i>Вођа</i>, Р. Домановић <i>Лутунска јухахаха</i>, Ј. Ј. Змај Домаћа лектира: <i>Мали принц</i>, А. Де Сент Егзипери <i>Крвава бајка</i>, Д. Максимовић</p>	<p>– Историја – Грађанско васпитање – Ликовна култура – ЧОС</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">АПРИЛ (9+8+1=18)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разликује облике казивања (форме приповедања); – разликује етапе драмске радње; – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење. <p><u>ЈЕЗИК – граматика, ортоепија (8 часова)</u></p> <p><u>ГраMATика</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – примени основна правила конгруенције у реч.; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реч.; – разликује граматички и логички субјекат. <p><u>Правопис</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – доследно примени правописну норму. <p><u>Ортоепија</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат. <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (1 час)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – пронађе потребне информације у нелинеарном 	<p><u>ЈЕЗИК</u></p> <p><u>ГраMATика</u></p> <p>Глаголски прилози (вежбање)</p> <p>Подела гл. облика</p> <p>Г глаголски облици (провера)</p> <p>Конгруенција (вежбање)</p> <p>Врсте и службе речи у реченици (вежбање)</p> <p>Врсте синтагми (вежбање)</p> <p><u>Правопис</u></p> <p>Правописна решења у вези с гл. облицима</p> <p><u>Ортоепија</u></p> <p>Акцент речи (дугосилазни и дугоузлазни)</p> <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u></p>	
--	---	---	--

	тексту;	Читање и разумевање табела, дијаграма и легенди	
8. тема	МЕЂУ СВОЈИМА		
МЕСЕЦ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да	САДРЖАЈИ (Наставне јединице)	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ

МАЈ (6+3+3=12)/ЈУН (4+3+5=12)	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ (10 часова)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора или лирског субјекта; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење. 	<p><u>КЊИЖЕВНОСТ</u></p> <p><i>Дневник Ане Франк</i>, одломак Увод у проучавање поезије Диса и Бојића <i>Међу својима</i>, В. П. Дис <i>Плава гробница</i>, М. Бојић <i>Крф, плава гробница</i>, М. Црњански</p> <p><i>Охридско језеро</i>, Ј. Цвијић</p> <p>Домаћа лектира: <i>Ципела на крају света</i>, Д. Алексић</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Историја – Географија – Ликовна култура – Музичка култура – ЧОС
--------------------------------------	---	--	---

	<p><u>ЈЕЗИК – граматика, правопис (6 часова)</u></p> <p><u>Грамматика</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реч.; – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реч.; – идентификује врсте зависних реченица; – примени основна правила конгруенције у реч. <p><u>Правопис</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – доследно примени правописну норму. <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (8 часова)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа. 	<p><u>ЈЕЗИК</u></p> <p><u>Грамматика</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Напоредни односи (вежбање) Зависне реченице (вежбање) Завршни тест (припрема, израда, анализа) <p><u>Правопис</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Диктат Коришћење школског правописа <p><u>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Анализа домаћег задатка на задату тему Репортажа Четврти школски писмени задатак Колективна и индивидуална исправка Изражајно рецитовање обрађених песама по избору ученика Причање на задату тему 	
--	---	---	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета **СТРАНИ ЈЕЗИК**

Циљ **Циљ** учења Страног језика јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред **Седми**

Годишњи фонд часова **72**

ИСХОДИ

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ

(у комуникативним функцијама)

- разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;
- поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;
- размени једноставније информације личне природе;
- у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;
- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;
- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;
- разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
- упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;
- затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;
- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;
- упуту уобичајене молбе и захтеве;
- честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства;
- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
- пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;
- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;
- разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;
- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
- опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;
- разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;
- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;
- опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;

- опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
- разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;
- размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;
- саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;
- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих;
- изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;
- разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих;
- затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања;
- опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима;
- разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;
- размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;
- разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;
- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;
- изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење;
- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;
- изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;

ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА

Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима (подаци о личности, приватним и школским активностима, друштвеним улогама и сл.).

ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА

Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; усмено и писано описивање/ поређење живих бића, предмета, појава, местâ, из искуственог света и фикционалног спектра.

ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ

Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/ СМС-а којим се уговара заједничка активност;

прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/изговора; образложење спремности за прихватање предлога, уз исказивање емотивних и експресивних реакција (радости, усхићености и сл.).

ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ

Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нешто честита, тражи/нуди помоћ, услуга, обавештење или се изражава извињење, захвалност;

усмено и писано честитање, тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање извињења и захвалности.

РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА

Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за израду задатака, пројеката и сличних наставних и ваннаставних активности), с визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава.

ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ

Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/ активностима и способностима; усмено и писано описивање активности, радњи и способности у садашњости.

ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ

Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање исказа у вези с личним искуствима, догађајима, активностима, способностима и особеностима у прошлости; усмено и писано описивање искустава, активности и способности у прошлости, историјских догађаја и личности.

ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)

Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; усмено и писано договарање/ извештавање о одлукама, плановима, намерама и предвиђањима.

СКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА: Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем жеља и потреба; предлагање решења у вези са осећањима и потребама; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа.

ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ: Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са смером кретања и специфичнијим просторним односима; усмено и писано размењивање информација у вези са смером кретања и просторним односима; усмено и писано описивање смера кретања и просторних односа.

ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, УПОЗОРЕЊА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА: Слушање и читање једноставнијих исказа у којима се изражавају дозволе, упозорења, правила понашања и обавезе; Постављање питања у вези са забранама, дозволама, упозорењима, правилима понашања и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано саопштавање забрана, дозвола, упозорења, правила понашања и обавеза.

ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА: Слушање и читање једноставнијих текстова, у којима се говори о томе шта неко има/нема или чије је нешто; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих.

ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА: Слушање и читање једноставнијих текстова којима се изражава допадање/не допадање; усмено и писано изражавање допадања/недопадања.

ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА: Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се тражи и износи мишљење и изражава слагање/неслагање; усмено и писано тражење изношење мишљења и изражавање слагања и неслагања. разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене.

ХЕМИЈА

Годишњи фонд часова: 72 часа

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
-------------	----------	--	-----------------------------

<p>1. ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС</p>	<p>Предмет изучавања хемије. Везе између хемије и других наука. Примена хемије у различитим делатностима и свакодневном животу. Супстанца. Врсте супстанци: хемијски елементи, хемијска једињења и смеше.</p>	<p>– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја; – правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;</p>	
<p>2. ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА</p>	<p>Хемијска лабораторија и експеримент. Лабораторијско посуђе и прибор. Физичка и хемијска својства супстанци. Физичке и хемијске промене супстанци. Лабораторијска вежба: Основне лабораторијске технике рада: мешање, уситњавање и загревање супстанци. Лабораторијска вежба: Физичка својства супстанци, мерење масе, запремине и температуре супстанце. Лабораторијска вежба: Физичке и хемијске промене супстанци.</p>	<p>– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;</p>	<p>Физика: -појам и мерење температуре -агрегатна стања супстанце</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа; 	
3. АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	<p>Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи.</p> <p>Грађа атома: атомско језгро и електронски омотач.</p> <p>Атомски и масени број, изотопи.</p> <p>Распоред електрона по нивоима у атомима елемената.</p> <p>Периодни систем елемената (ПСЕ), закон периодичности и веза између броја и распореда електрона по нивоима у атомима елемената и положаја елемената у ПСЕ.</p> <p>Племенити гасови. Својства и примена.</p> <p>Вежба: Одређивање валентног нивоа и броја валентних електрона.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; 	

<p>4.МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА</p>	<p>Ковалентна веза: молекули елемената и молекули једињења. Атомска и молекулска кристална решетка. Јонска веза и јонска кристална решетка. Валенца. Хемијске формуле и називи. Лабораторијска вежба: Упоређивање својстава супстанци са јонском и супстанци са ковалентном везом.</p>	<p>– представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;</p>	<p>Физика: -честични састав супстанце: молекули и њихово хаотично кретање</p>
<p>5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ</p>	<p>Смеше: хомогене и хетерогене. Раствори – хомогене смеше. Растварање и растворљивост. Вода и ваздух – хомогене смеше у природи. Масени процентни састав смеша. Раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета. Лабораторијска вежба: Испитивање растворљивости супстанци. Лабораторијска вежба: Раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета.</p>	<p>– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; – објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну</p>	<p>Биологија: -абиотички и биотички еколошки фактори</p>

		хемијску терминологију и симболику; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци / комерцијалних производа;	
--	--	---	--

6. ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	Хемијске реакције. Закон о одржању масе. Хемијске једначине. Вежба: Састављање једначина хемијских реакција.	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;	
7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	Релативна атомска и релативна молекулска маса. Количина супстанце и мол. Моларна маса. Закон сталних односа маса. Масени процентни састав једињења. Израчунавања на основу једначина хемијских реакција.	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну	Математика: -продужена пропорција -одређивање средње вредности

	<p>Лабораторијска вежба: Мерење масе супстанце и израчунавање моларне масе и количине супстанце.</p>	<p>хемијску терминологију и симболику;</p>	
<p>8. ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ</p>	<p>Водоник. Кисеоник. Оксидација, сагоревање и корозија. Оксиди: хемијске формуле, називи и основна својства. Киселине: хемијске формуле, називи и основна својства. Хидроксида (базе): хемијске формуле, називи и основна својства. Мера киселости раствора: рН-скала. Неутрализација – хемијска реакција киселина и хидроксида (база). Соли: формуле и називи. Лабораторијска вежба: испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора.</p>	<p>– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксида и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа;</p>	<p>Математика: -продужена пропорција</p>

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	НАЧИН ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијентално учење - Цртање - Учење кроз игру - Демонстрација (показивање) - Илустрација - Разговор - Учење по моделу - Експеримент - Учење по моделу 	<p>Слушање, памћење, планирање, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, извођење огледа</p>	<p>Припремање, планирање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање, извођење огледа</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Двориште - Учионица - Уџбеници - Табла - Искуство ученика - Фотографије - Сlike - Текстови - Презентације - Зидне слике - Мокри препарати - Модели - Збирке семена и плодова - Апликације - Осмосмерке - Укрштенице 	<p>Формативно и сумативно оцењивање</p> <p>Дискусија</p> <p>Мапе појмова</p> <p>Проблемски задаци</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Експерименти</p> <p>Истраживачки радови и пројекти</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Табеле - Дијаграми - Шеме - Задаци 	
--	--	--	---	--

ФИЗИКА

БРОЈ ЧАСОВА : 72

ЦИЉ : Циљ учења физике јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ТЕМЕ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ (начин остваривања програма)	НАСТАВНА СРЕДСТВА
СИЛА И КРЕТАЊЕ (9обраде+16остало)	<ul style="list-style-type: none"> – разликује скаларне и векторске физичке величине; – користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; – анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; – примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења; – покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање; 	<ul style="list-style-type: none"> - Индуктивна -Пројектна настава -Разговор, -Демонстративна, - Илустративна, -Лабораторијско-експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> - Фотографије - Апликације -аплети -Дидактички материјали

<p>КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ,СИЛЕ ТРЕЊА</p> <p>(4 обраде +8 остало)</p> <p>РАВНОТЕЖА ТЕЛА</p> <p>(4 обраде +7 остало)</p> <p>МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА.СНАГА</p> <p>(5 обраде +10 остало)</p> <p>ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ</p> <p>(5 обраде +4 остало)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења; – самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; – покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; – наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; – прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води; – повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења; – разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинematика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...); – разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; – анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; – наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења. 		
---	---	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Свет око нас - Природа и друштво - Математика - Биологија - Техника и технологија - Информатика и рачунарство - Географија - Хемија - Историја 	<ul style="list-style-type: none"> - Говори - Чита - Пише - Посматра - Анализира, - Комбинује, - Упоредује, - Процењује, - Мери - Поставља питања - Дискутује - Расуђује - Закључује - уочава везу са предходно усвојеним градивом - Користи изворе информација - Повезује градиво и уочава разлике и сличности. - Решава проблеме и задатке, примењује знање на текстуалним задацима, 	<ul style="list-style-type: none"> - Планира - Организује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Мотивише - Преноси информације - Бира методе и технике - Партнер у учењу - Упознаје индивидуалне способности и карактеристике сваког ученика - Формира групе - Развија партнерски однос кроз групни рад - Прати ефекте сопственог рада - Прати ефекте рада ученика - Ствара демократску атмосферу - Подстиче, подржава - Буди радозналост - Обезбеђује да се свако осећа уважено и поштовано иако изражава различито мишљење 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Двориште - Учионица - Дидактичка средства - Уџбеници - Искуство ученика - Икт 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - ПП служба - Друштвена средина

Редни број	Број часова		НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Временска динамика	ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПО НИВОИМА (по реализацији наставне теме ученик ће бити у стању да)
	За обраду	За остале типове			
1.	9	16	СИЛА И КРЕТАЊЕ	Септембар, Октобар Новембар	<p>ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање</p> <p>ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање</p> <p>ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине</p> <p>ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока</p> <p>ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена</p> <p>ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време</p> <p>ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину</p> <p>ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака</p> <p>ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време</p> <p>ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције</p> <p>ФИ.2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања</p> <p>ФИ.2.2.1. уме да препозна убрзано кретање</p> <p>ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују</p> <p>ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке</p> <p>ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону</p> <p>ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре</p> <p>ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке</p>

					<p>формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p> <p>ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу</p> <p>ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички прика зависности физичких величина</p> <p>ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање</p> <p>ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система</p> <p>ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења</p> <p>ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p> <p>.</p>
2.	4	8	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ.СИЛЕ ТРЕЊА	Новембар Децембар	<p>ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно</p> <p>ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање</p> <p>ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска</p> <p>ФИ.2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања</p> <p>ФИ.2.2.1. уме да препозна убрзано кретање</p> <p>ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују</p> <p>ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p>

					<p>ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање</p> <p>ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења</p> <p>ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p>
3.	4	7	РАВНОТЕЖА	<p>Децембар Јануар Фебруар</p>	<p>ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно</p> <p>ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције</p> <p>ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силепотиска</p> <p>ФИ.2.1.3. уме да препозна када је полуга у стању равнотеже</p> <p>ФИ.2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања</p> <p>ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине</p> <p>ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида</p> <p>ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p> <p>ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу</p>

					<p>ФИ.3.1.1. разуме и примењује услове равнотеже полуге</p> <p>ФИ.3.1.2. зна какав је однос сила које делују на тело које мирује или се равномерно креће</p> <p>ФИ.3.1.4. разуме и примењује концепт притиска у флуидима</p> <p>ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења</p> <p>ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p>
4.	5	10	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	<p>Март</p> <p>Април</p> <p>Мај</p>	<p>ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно</p> <p>ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке</p> <p>ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону</p> <p>ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре</p> <p>ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази</p> <p>ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге</p> <p>ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система</p> <p>ФИ.3.5.1. разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава</p>
5.	5	4	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	<p>Мај</p> <p>Јун</p>	<p>ФИ.1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре</p> <p>ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела</p> <p>ФИ.2.5.4. зна да унутрашња енергија зависи од температуре</p> <p>ФИ.2.5.5. зна да запремина тела зависи од температуре</p>

					<p>ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p>
--	--	--	--	--	---

МАТЕМАТИКА

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

РАЗРЕД: Седми

ФОНД: 144 часа

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	Међупредметно повезивање
<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; – одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; – одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; – нацрта график функције $y = kx$, $k \in R \setminus \{0\}$; – примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама; – примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима; – трансформише збир, разлику и производ полинома; 	<p>РЕАЛНИ БРОЈЕВИ</p>	<p>Квадрат рационалног броја. Решавање једначине $x^2 = a$, $a \geq 0$; постојање ирационалних бројева (на пример решења једначине $x^2 = 2$). Реални бројеви и бројевна права. Квадратни корен, једнакост $\sqrt{a^2} = a$. Децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка. Основна својства операција с реалним бројевима. Функција директне пропорционалности $y = kx$, $k \in R \setminus \{0\}$. Продужена пропорција.</p>	<p>Ученик ће бити устању да:</p> <p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом <p>Верска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи да су знање и учење важни у његовом животу - кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнања <p>Ликовна култура</p> <p>-Обликује композиције примењујући основна знања о пропорцији</p> <p>Хемија</p>

<ul style="list-style-type: none"> – примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; – растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); – примени трансформације полинома на решавање једначина; – примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; – израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; – конструише ортоцентар и тежиште троугла; – примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима; – примени својства централног и периферијског угла у кругу; – израчуна обим и површину круга и његових делова; – преслика дати геометријски објекат ротацијом; – одређује средњу вредност, медијану и мод. 			<ul style="list-style-type: none"> - изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора Физика - анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијског кретања са сталним убрзањем - решава квалитативне, квантитивне и графичке задатке Музичка култура - изговара бројалице у ритму
	<p>ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА</p>	<p>Питагорина теорема (директна и обратна). Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систему.</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом <p>Верска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи да су знање и учење важни у његовом животу <p>кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнања</p>

			<p>Физика</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијског кретања са сталним убрзањем <p>Информатика и рачунарство</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи формуле за израчунавање
	<p>ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ</p>	<p>Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена.</p> <p>Други део Алгебарски изрази. Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома у сређени облик полинома). Квадрат бинома и разлика квадрата.</p> <p>Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата. Примене.</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом <p>Верска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи да су знање и учење важни у његовом животу <p>кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнања</p> <p>Информатика и рачунарство- израчуна једноставне анализе низа података(збир, просек и проценте)</p>
	<p>МНОГОУГАО</p>	<p>Појам многоугла. Врсте многоуглова.</p>	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем

		<p>Збир углова многоугла. Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције). Обим и површина многоугла. Тежишна дуж троугла. Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.</p>	<p>различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом Верска настава - уочи да су знање и учење важни у његовом животу кроз очигледне примере и ексоерименте закључи да постоје различити начини сазнања Информатика и рачунарство - користи формуле за израчунавање</p>
	<p>КРУГ</p>	<p>Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π. Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.</p>	<p>Српски језик - чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом Верска настава - уочи да су знање и учење важни у његовом животу кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнања Информатика и рачунарство</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - користи формуле за израчунавање
	ОБРАДА ПОДАТАКА	Средња вредност, медијана и мод.	<p>Српски језик</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их у складу са узрастом <p>Верска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи да су знање и учење важни у његовом животу <p>кроз очигледне примере и ексоерименте закључи да постоје различити начини сазнања</p> <p>Историја- употреби податке из графикана и табела у истраживању</p> <p>Физичко и здравствено васпитање- упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст</p> <p>Информатика и рачунарство</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројекта <p>Биологија</p> <ul style="list-style-type: none"> - прикупи и анализира податке о животним

			циклусима почевши од оплођења Физика - прикупи податке мерењем
--	--	--	--

Кључни појмови садржаја: реални број, степен, квадратни корен, Питагорина теорема, полином, многоугао, ортоцентар и тежиште, круг, број π , ротација и средња вредност.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

При избору садржаја и писању исхода за предмет математика узета је у обзир чињеница да се учењем математике ученици оспособљавају за: решавање разноврсних практичних и теоријских проблема, комуникацију математичким језиком, математичко резонување и доношење закључака и одлука. Такође, у обзир је узета и чињеница да сам процес учења математике има своје посебности које се огледају у броју година изучавања и недељног броја часова предмета и неопходности стицања континуираних знања.

Наставници у својој свакодневној наставној пракси, треба да се ослањају на исходе, јер они указују шта је оно за шта ученици треба да буду оспособљени током учења предмета у једној школској години. Исходи представљају очекиване и дефинисане резултате учења и наставе. Остваривањем исхода, ученици усвајају основне математичке концепте, овладавају основним математичким процесима и вештинама, оспособљавају се за примену математичких знања и вештина и комуникацију математичким језиком. Кроз исходе се омогућава остваривање и међупредметних компетенција као што су комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња и компетенција за целоживотно учење.

Предлог за реализацију програма

Ради лакшег планирања наставе даје се оријентациони предлог броја часова по темама (укупан број часова за тему, број часова за обраду новог градива + број часова за утврђивање и систематизацију градива). Приликом израде оперативних планова наставник распоређује укупан број часова предвиђен за поједине теме по типовима часова (обрада новог градива, утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање и систематизација знања), водећи рачуна о циљу предмета и исходима.

Реални бројеви (21; 8 + 13)

Питагорина теорема (19; 6 + 13)

Цели алгебарски изрази (48; 19 + 29)

Многоугао (21; 9 + 12)

Круг (18; 7 + 11)

Обрада података (5)

У програму је садржај теме Цели алгебарски изрази подељен на два дела, због тога што је пожељно комбиновати алгебарске и геометријске садржаје. Предложени редослед реализације тема:

1. Реални бројеви;
2. Питагорина теорема;
3. Цели алгебарски изрази – први део;
4. Многоугао;
5. Цели алгебарски изрази – други део;
6. Круг;
7. Обрада података.

Предложена подела теме и редослед реализације нису обавезни за наставнике, већ само представљају један од могућих модела.

Напомена: За обнављање градива, иницијални тест и анализу резултата иницијалног теста, планирана су 4 часа, а за реализацију 4 писмена задатака (у трајању од по једног часа), са исправкама, планирано је 8 часова.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Саставни део процеса развоја математичких знања у свим фазама наставе је и праћење и процењивање степена остварености исхода, које треба да обезбеди што поузданије сагледавање развоја и напредовања ученика. Тај процес започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ наставе музичке културе је стицање основне језичке и уметничке писмености, напредовање ка реализацији одговарајућих стандарда образовних достигнућа. Оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење, и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје. Такође, ученици треба да упознају музичку културу кроз обраде тема повезаних с музиком различитих епоха, развијају музикалност и креативност, као и да негују смисао за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада с ученицима.

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Зналци музикалци	<p>Естетичка;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Компетенције за учење;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p> <p>Решавање проблема;</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> · опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · изговара бројалице у ритму, уз покрет; · пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; · наведе особине тона; · свира по слуху ритмичку и мелодијску пратњу своје омиљене песме; · осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; · коментарише своје и туђе извођење музике;
2.	Ухвати ритам	<p>Естетичка;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Комуникација;</p> <p>Компетенције за учење;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> · опише своја осећања у вези са слушањем музике; · изговара бројалице у ритму, уз покрет; · пева по слуху песме различитог садржаја и карактера; · наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; · комуницира са другима кроз извођење

		<p>Решавање проблема; Одговорно учешће у друштву;</p> <p>Одговоран однос према здрављу;</p> <p>Одговоран однос према околини;</p>		<p>музичких игара;</p> <ul style="list-style-type: none"> · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · изговара текст песме у ритму, уз покрет; · препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст · коментарише своје и туђе извођење музике; · повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементом; · развој активног слушања и ритмичке меморије уз помоћ музичке приче.
3.	Музикалне степенице	<p>Естетичка;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Дигитална компетенција; Рад са подацима и информацијама;</p> <p>Компетенције за учење; Рад са подацима и информацијама; Решавање проблема;</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> · опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · пева по слуху песме различитог карактера и расположења; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · коментарише своје и туђе извођење музике; · наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе;

				<ul style="list-style-type: none"> · повезује почетне тонове песаме – модела са тонском висином; · свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; · комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара; · осмисли музички одговор на музичко питање.
4.	На крилима песме	<p>Естетичка;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Комуникација;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Компетенције за учење;</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>Рад са подацима и информацијама;</p> <p>Решавање проблема;</p> <p>Одговоран однос према здрављу;</p> <p>Одговорно учешће у друштву.</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> · опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · пева по слуху песме различитог карактера и расположења; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · коментарише своје и туђе извођење музике; · осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу ; · самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; · учествује у школским приредбама и манифестацијама. · комуницира са другима кроз извођење музичких игара; · препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у

				<p>слушаном делу;</p> <ul style="list-style-type: none"> · наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; · разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; · повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима.
5.	Србијо, наша најлепша песмо	<p>Естетичка;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Компетенције за учење;</p> <p>Решавање проблема.</p>		<ul style="list-style-type: none"> · опише своја осећања у вези са слушањем музике; · примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; · пева по слуху песме различитог карактера и расположења; · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · коментарише своје и туђе извођење музике; · комуницира са другима кроз извођење традиционалних игара уз покрет; · повезује почетне тонове једноставних наменских песама са тонском висином; · свира из нотног текста мелодијску пратњу;
6.	Музички бонтон	<p>Естетичка;</p> <p>Сарадња;</p> <p>Дигитална компетенција;</p>		<ul style="list-style-type: none"> · поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; · изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) пр ема литерарном

		Компетенције за учење; Комуникација; Одговорно учешће у друштву; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Рад са подацима и информацијама.		садржају; самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА
1.ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	Композиција. Боје и емоције, стилизација облика, линија, композиција боја, композиција облика. Равнотежа, контраст, понављање и степеновање облика, варијације. Орнамент и арабеска. Пропорције. Пропорције главе и тела.	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или	<ul style="list-style-type: none"> •Компетенције за учење; •естетичка компетенција; •комуникација; •одговорно учешће у демократском друштву;

	Перспектива. Колористичка, ваздушна, линеарна перспектива	мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.	<ul style="list-style-type: none"> •одговоран однос према околини; •одговоран однос према здрављу; •предузимљивост и предузетништво; •рад са подацима и информацијама; •решавање проблема; •сарадња; •дигитална компет.
2. КОМУНИКАЦИЈА	Теме. Историјска, религијска и митолошка тема. Оригинал, копија и плагијат. Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет. Анимација. Процес креирања, стори борд. Сцена. Обједињавање покрета, игре и звука. Презентације		
3.УМЕТНОСТ ОКО НАС	Уметност и технологија. Уметничка занимања и производи. Савремена технологија и уметност. Уметност око нас. Уметничка рециклажа, уметнички пројекти, хуманитарне акције... Наслеђе.		

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Циљ: Циљ учења другог страног језика је да се ученик усвајањем основних функционалних знања о језичком систему оспособи за основну писмену и усмену комуникацију . Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући друге језике и културе, стиче свест о значају сопственог језика у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Годишњи фонд часова 72.

Наставне теме - Број часова	Област/Тема(ком.ф ункције)	Исходи - По завршеној теми, ученик ће бити у стању да у усменој/писаној комуникацији:	Садржаји	Начин остваривања садржаја
<p>Unité 0 – Apprends avec les autres (обрада: 0 часова, утврђ.:3 часа)</p> <p>Unité 1 – Reste en forme (10 часова --> обрада: 6 часова, утврђивање: 4 часа)</p> <p>Unité 2 –Profite de tes loisirs (10 часова → обрада:6 часова, утврђивање: 4 часа)</p> <p>Unité 3 – Prépare l'avenir (10 часова → обрада:6 часова, утврђивање 4 часова)</p>	<p>Лични идентитет, породица и друштвено окружење.</p> <p>Спорт, забава, разонода и хоби</p> <p>Медији, лична интересовања, музика</p> <p>Професионална оријентација,планов</p>	<p>представи себе и другог, разуме лична питања и одговара на њих, говори о себи, попуни упитник,своје личне податке, разуме правила понашања на часу и у школи.</p> <p>Говори о спортовима које воли, пише биографију свог омиљеног спортисте, разуме краћи текст о спорту и здравим стиловима живота, говори о својим хобијима, интересовањима,осећањим а и сл. Говори о телевизијским емисијама, напише краћи интервју, разуме интервју са певачем. Музичарем, говори о музичким жанровима.</p>	<p><i>Quel est ton nom/ prénom/ surnom ? Quel est votre nom, Madame/ Monsieur ? Je te/ vous présente Julie. C'est Robert, il est nouveau dans notre classe. Bienvenu ! Où habites-tu/habitez-vous ? J'habite 72, rue François Mauriac. Tu habites à quel étage ? Au troisième étage. Je fais du football/ de la natation. Comment vas-tu à l'école. J'y vais à pieds. Je prends le bus. Quelle est la profession de ton père. Il est ingénieur. Tu as des frères et des sœurs ? Oui, j'ai une petite sœur. C'est mon oncle, il habite à Poitiers, mais il est né à Marseille. Mes cousines s'appellent Pauline et Brigitte. Садашње време фреквентних глагола Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена, презимена и надимци; родбина и родбинске везе;</i></p>	<p>Циљни језик се употребљава у учioniци у добро осмишљеним контекстима. Знања ученика се мере јасно одређеним релативним критеријумом тачности и зато узор није изворни говорник. Рад у учioniци се спроводи путем групног или индив.решавања проблема, потрагом за инф. Сви грам.садржаји се уводе кроз контекстуалне примере, без детаљних објашњења, а</p>

<p>Unité 4 – Partage des informations (10 часова → обрада: 6 часова, утврђивање: 4 часова)</p> <p>Unité 5 – Affirme- toi(11 часова -обрада:6 часова, утврђивање:5 часова)</p> <p>Unité 6 – Voyage dans un pays francophone (10 часова – обрада:6 часова, утврђивање:4 часова)</p> <p>Les devoirs écrits – 6 часова Test – 2 часа</p>	<p>и за будуће занимање, екологија</p> <p>Животни циклус, препричавање догађаја и информација</p> <p>Живот младих, друштвене мреже, изражавање става</p> <p>Путовања, природа, очување животне средине</p>	<p>Да говори о својим плановима, занимањима која га интересују, месту становања, еколошким градовима, навикама које би побољшале живљење на планети</p> <p>Да говори и пише о свом дану, да преприча догађај у прошлом времену, да издвоји битну информацију, да тражи и пружи информацију о догађају</p> <p>Да изрази свој став о битним животним темама, за и против, да разуме правила понашања у институцијама од јавног значаја, да одговори и напише мејл, да говори и пише о друштвеним мрежама, правилима понашања на њима и култури понашања</p> <p>Да опише неку франкофону земљу, регион, град, да говори о свом граду, селу, природним богатствима,</p>	<p><i>адреса; формално и неформално представљање; степени сродства и родбински односи; већи градови у земљама циљне културе.</i></p> <p><i>Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peu timide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune. L'éléphant est un des plus grands animaux sur terre. La tortue est plus lente que le lapin. La moto est moins économique que le vélo. La voiture de mon père est plus rapide que celle de notre voisin. Besançon est une ville plus tranquille que Marseille. Описни придеви: род, број и место. Поређење придева (plus grand, meilleur). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне. (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.)</i></p> <p><i>Et si on allait ensemble au concert ? Il commence à 20 heures. Je sais que tu aimes ce chanteur. Viens chez moi après l'école et apporte tes CD. On pourrait se promener un peu. Oui, pourquoi pas ! Volontiers. Désolée, je ne peux pas. Je ne me sens pas bien. Tu devrais manger plus de fruits et de légumes. Si tu ne te sens</i></p>	<p>вреднују се о оцењују на основу употребе у комуникативном контексту. Уџбеник мора бити праћен додатним аутентичним материјалом. Рад на пројекту, кроз корелацију са другим предметом подстиче ученике на истраживачки рад. Динамично смењивање активности не дуже од 15 мин., слушање и реаговање на команде наставника на стр.јез. или са аудио-записа, рад у паровима, мини-дијалози, игра по улогама, симулације, мануелне акт.(израда паноа), вежбе слушања (повезати, додати делове слике, допунити инф., селектовати тачно/нетачно,</p>
---	--	---	--	--

		<p>флори и фауни, културном идентитету и сл</p>	<p><i>pas bien, tu dois aller chez le médecin. Питање интонацијом. Заповедни начин. Негација (ne/ n'... pas). Заменица оп. Садашње време фреквентних неправилних глагола. (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве.</i></p> <p><i>Je peux t'aider si tu veux. Oui, merci, c'est très gentil. Bonjour Madame, je cherche une jupe en coton. Quelle est votre taille, mademoiselle ? A quelle heure part le TGV pour Lyon ? A 9h05. Excusez-moi Monsieur, vous pourriez me dire comment venir à la gare ? Oui, vous continuez tout droit, elle est au fond de cette rue. Merci Monsieur. Je vous en prie. Où se trouve l'arrêt du bus 23 ? Il n'est pas loin d'ici. Питање интонацијом. Питања са упитним речима. Негација (ne/ n'... pas). Основни бројеви (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања.</i></p> <p><i>Lis le texte et fais l'activité numéro 2 ! Il faut lire la consigne avant de faire l'exercice. Vous allez faire un projet sur votre ville/ quartier/ animal préféré. Réfléchis bien et répons ! Vérifiez vos réponses ! Vous allez réécouter le</i></p>	<p>класирање и упоређ.по количини, по облику, боји, волим/не волим), мини-пројекти, превођење из исказа у гест, из геста у исказ, програм приредбе, друге манифестације, уочавање дистинктивних обележја грам.специфичности (род, број, гл.време, лице), препознавање везе између група слова и гласова, одговарање на једноставна питања, извршавање упутстава и наредби, замењивање речи цртежом, проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење уљеза, осмосмерке и сл.), попуњавање формулара- пријава за конкурс, налепнице за</p>
--	--	---	---	---

			<p><i>dialogue, mais n'ouvrez pas encore vos livres ! Заповедни начин. Конструкција il faut са инфинитивом. Блиско будуће време (futur proche) (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.</i></p> <p><i>J'habite dans une maison au centre de la ville. A quelle heure tu te lèves ? Tous les matins je me lève à 8 heures. D'habitude, nous mangeons à 14 heures. Qu'est-ce que tu fais ? Je regarde la télé. Mon frère va à la piscine tous les jours, il adore nager. Elle est forte en biologie, mais très faible en allemand. Предлози.</i></p>	<p>пртљаг, писање честитки.</p>
				<p>Међупредметна повезаност</p>

			<p><i>Питања са упитним речима (que, quel, quand). Редни бројеви до 20. Прилози за време (maintenant, toujours). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне. (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања.</i></p> <p><i>Au Moyen Âge les chevaliers vivaient au château. Les frères Lumière ont inventé le cinéma. Comment as-tu passé le week-end ? Avez-vous déjà visité la France ? Quand ma mère était jeune, elle faisait du basket. Tu as fait ton travail de géographie ? J'ai appelé Sophie, mais elle n'a pas répondu. Сложени перфект. Заповедни начин. Питања интонацијом и инверзијом. Питања са упитним речима (où, comment). Негација (ne/ n'... pas). (Интер)културни садржаји: историсјки догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости.</i></p> <p><i>Qu'est-ce que tu aimerais faire quand tu seras grand? Cet après-midi je vais sortir avec mes cousins. La semaine prochaine j'aurai 13 ans. Samedi soir j'organiserai une boum, j'inviterai mes copains. Je t'aiderai à faire ton devoir de biologie. Cette BD, je vais la lire pendant</i></p>	<p>Српски језик (Уочавање разлика у језичким системима, употреба времена, граматичких садржаја и сл)</p> <p>Информатика и рачунарство (писање и слање мејлова, развијање дигиталне писмености)</p>
--	--	--	---	--

			<p><i>les vacances. Блиски футур (futur proche) Футур први (futur simple) Кондиционал глагола aimer. Питања са упитним речима (que). Присвојни придеви. (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.</i></p> <p><i>J'ai mal à la tête/ à la gorge/ au pied. Tu es fatigué ? La musique classique m'intéresse beaucoup. J'ai envie de sortir/ de me reposer. J'ai besoin de dormir/ de manger. Je vais me coucher maintenant. Faites attention ! Ne parlez pas ! Oh, quel dommage ! Je suis désolée ! Заповедни начин. Изрази са глаголима avoir и être. Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.</i></p> <p><i>Je suis chez Michel. Il habite près de chez moi. Pour venir chez nous, prenez la première rue à droite, puis la deuxième à gauche. Vous devez tourner à gauche au deuxième feu. Le cinéma se trouve à côté du supermarché. Où est-elle ? Je pense qu'elle est restée chez elle. Je vais à la bibliothèque. Elle se trouve entre le musée et le collège. Питање интонацијом. Презент фреквентних</i></p>	
--	--	--	---	--

			<p>глагола. (Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед места.</p> <p><i>Est-ce que il y a des places libres dans la salle ? Oui, vous pouvez entrer. Vous ne pouvez pas passer par ici. Ce n'est pas possible. Vous devez déposer votre sac à la réception. Il est interdit de fumer dans la salle. Je ne peux pas sortir, je dois me préparer pour le test d'anglais. Il faut promener son chien chaque jour.</i> Питање интонацијом и упитном конструкцијом <i>est-ce que</i>. Негација (<i>ne/ n'... pas</i>). Конструкција <i>il faut</i> са инфинитивом. Модални глаголи (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.</p> <p><i>Nous avons des amis en France. Ils ont des jeux de société. Ils n'ont pas de lecteur DVD dans leur classe. Ces deux filles sont ses soeurs. J'ai un petit chien blanc. Ma cousine a aussi un chien, mais le sien est gris. A qui est ce parapluie, à toi ou à Pierre ?</i> Негација (<i>ne/ n'... pas</i>). Присвојни придеви. Присвојне заменице. Конструкције за изражавање припадања (<i>à moi, à toi, à Pierre, à qui</i>). Презентативи (<i>c'est / ce sont...</i>) (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини.</p>	
--	--	--	--	--

			<p><i>Quels sont tes loisirs préférés ? J'adore les jeux vidéo. Tu l'aimes beaucoup? Oui, je l'adore. La Suisse, c'est un très beau pays. Je n'aime pas la poésie, mais j'aime beaucoup les romans policiers. Tu préfères regarder les films à la télé ou à l'ordinateur ? Cette BD ne me plaît pas.</i></p> <p><i>Питање интонацијом. Личне заменице у служби директног и индиректног објекта. Негација (ne/n'... pas). Прилози за количину (beaucoup, très). Садашње време фреквентних глагола. (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм.</i></p> <p><i>Je pense qu'il faut l'aider. Moi aussi. Oui, tu as raison. Bien sûr, je suis d'accord avec lui. Non, je ne suis pas tout à fait d'accord. C'est bien/ ce n'est pas bien. Qu'est-ce que vous pensez de... ?</i></p> <p><i>Наглашене личне заменице. Негација. Садашње време фреквентних глагола. (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.</i></p> <p><i>Combien d'enfants y a-t-il dans le parc ? Il y a quatre garçons et cinq filles. Cette guitare coûte 150 euros. Je voudrais</i></p>	
--	--	--	--	--

			<p><i>encore un peu de jus de fruits, s'il vous plaît. Il n'y en a plus. Qui est arrivé le premier ? Il habite dans le dixième arrondissement. Основни бројеви до 1.000. Редни бројеви до 20. Партитивно de. Кондиционал глагола pouvoir и vouloir. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валуте циљних култура.</i></p>	
--	--	--	--	--

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> • вербална (монологска – усмено излагање, дијалогска – разговор); Комуникативни приступ • метода читања / текстуална метода (метода рада на тексту); • метода писања; • аудитивна метода; • метода практичног рада; • метода илустративног рада; • демонстративна метода (нпр. културолошки артефакти). предавање; 	<p>Слуша, посматра, повезује учествује у мануелним активностима (израда постера, паноа, видео презентација), игра по улогама, игре симулације, мини дијалози и сл. Слуша и повезује звучни материјал са текстом, одговара на питања, тражи информације из различитих извора(интернет, часописи, проспекти), преводи гест у исказ и исказ у гест, попуњава формуларе, пише мејлове и честитке, разгледнице и краће текстове., уочава кључне речи у тексту, лице, род, препознаје везе између групе гласова, проналази речи које недостају, решава осмосмерке и укрштенице.</p>	<p>Употребљава језик у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, прилагођава говор узрасту ученика, усмерава на коришћење аутентичних материјала, користи комуникативно интерактивни приступ настави, третира ученике као одговорне, креативне и активне учеснике у настави, обезбеђује рад на пројекту путем кога се остварује корелација са другим предметима, омогућује приступ и прихватање нових идеја, мери знања релевантним критеријумима, скреће пажњу на важност правилног писменог и усменог изражавања, унапређује</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Двориште - Учионица - Дидактичка средства и материјали - Уџбеници - Искуство ученика - Фотографије - постери - Краћи текстови - Интернет и едукативни сајтови Блог 	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (кратке писмене провере од 15 минута)</p>

<p>приповедање (причање прича);</p> <p>записивање;</p> <p>рад с радним листовима, текстовима из књига и других извора;</p> <p>интервју;</p> <p>питања и текстуални импулси;</p> <p>различите варијанте разговора (слободни или везани наставни говор, дискусије, дебате);</p> <p>дидактичка игра;</p> <p>игра по улогама;</p> <p>дијалашка игра;</p> <p>симулација комуникативне ситуације;</p> <p>тимски рад;</p>		<p>квалитет и количину језичког материјала.</p>		
--	--	---	--	--

пројектни рад; самостална претрага на интернету; рад на компјутеру, у мултимедијалном окружењу.				
--	--	--	--	--

УКУПНО: 72 ЧАСА ОБРАДА: 36 УТВРЂИВАЊЕ: 36

ГЕОГРАФИЈА

Годишњи фонд часова: 72 часа

Циљ: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Разред: 7. (седми)

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	Регионална географија, принципи регионализације. Хомогеност и хетерогеност географског простора.	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише предмет проучавања регионалне географије - разликује хомогене и хетерогене географске просторе - дефинише принцип регионализације - објасни појам физиономске и функционалне регије 	

<p>ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ</p>	<p>Јужна Европа – културно-цивилизацијске тековине, етничка хетерогеност, туризам, политичка подела. Државе Јужне Европе: државе бивше СФРЈ, Грчка, Италија и Шпанија-основне географске карактеристике.</p> <p>Средња Европа – културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. Немачка – основне географске карактеристике.</p> <p>Западна Европа – културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, природни ресурси и економски развој, урбанизација,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проналази на карти државе проучаване регије и именује их; - приказује на некој карти: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; - класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију; - анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; - проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; - укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; - тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; - описује узроке и последице урбанизације на различитим регијама и у одабраним државама; - доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; - уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних 	<ul style="list-style-type: none"> - Српски језик и књижевност: Тургењев: Шума и степа - Музичка култура: Слушање вокланих, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора Руска традиционална песма, Каљинка - Историја: Индустриска револуција; Политичке револуције Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, борба за колоније у Африци и Азији, опадање Османског царства). - Техника и технологија: Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.
--	--	---	--

	<p>политичка подела. Француска и Уједињено Краљевство – основне географске карактеристике.</p> <p>Северна Европа – природни ресурси и економски развој, народи, политичка подела. Норвешка – основне географске карактеристике.</p> <p>Источна Европа – културно- цивилизацијске тековине, етничка хетерогеност, природни ресурси и економски развој, политичка подела. Руска Федерација – основне географске карактеристике. Европска унија – пример интеграционих процеса.</p>	<p>целина и описује различите начине издвајања регија;</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни формирање политичке карте света; - објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; - доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; - препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на регијама и у одабраним државама; - анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; - изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; - истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; - описује улогу међународних организација у свету 	
--	--	--	--

ОБЛАСТ/ТЕМА А	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
АЗИЈА	<p>Географски положај, границе и величина Азије. Природне одлике Азије. Становништво Азије. Насеља Азије. Привреда Азије. Политичка и регионална подела.</p> <p>Југозападна Азија – природни ресурси и економски развој, културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, урбанизација, политичка подела.</p> <p>Јужна Азија – културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, етничка хетерогеност, урбанизација, политичка подела.</p> <p>Југоисточна Азија –</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове; - проналази на карти државе проучаване регије и именује их; - приказује на некој карти: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; - класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију; - анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; - објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; - проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; - укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у 	<p>*Српски језик и књижевност: - Гордана Брајовић: из збирке песама Индија, Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја)</p> <p>*Историја: -Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Либијски рат). -Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (борба за колоније у Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства).</p> <p>*Биологија: -Заштита природе. Заштита биодиверзитета.</p>

	<p>природни ресурси и економски развој, политичка подела.</p> <p>Источна Азија – културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, етничка хетерогеност, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела.</p> <p>Централна Азија – природни ресурси, политичка подела, насеља и становништво.</p>	<p>одабраним државама;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; - описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; - доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; - уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; - објасни формирање политичке карте света; - објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; - доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; - препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; - анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у 	
--	--	---	--

		<p>државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;</p> <p>- изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља;</p> <p>- описује улогу међународних организација у свету</p>	
--	--	---	--

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
АФРИКА	<p>Географски положај, границе и величина Африке.</p> <p>Природне одлике Африке.</p> <p>Становништво Африке.</p> <p>Насеља Африке.</p> <p>Привреда Африке.</p> <p>Политичка и регионална подела.</p> <p>Афрички Медитеран и Сахарска Африка.</p> <p>Подсахарска Африка.</p>	<p>- дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове;</p> <p>- проналази на карти државе проучаване регије и именује их;</p> <p>- приказује на немој карти: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове;</p> <p>- класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију;</p> <p>- анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу;</p> <p>- објашњава настанак пустиња на територији</p>	<p>*Историја</p> <p>-Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Мароканска криза)</p> <p>-Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (борба за колоније у Африци)</p> <p>*Биологија</p> <p>-Заштита природе.</p> <p>Заштита биодиверзитета.</p>

		<p>проучаваног континента;</p> <ul style="list-style-type: none"> - проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; - укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; - тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; - описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; - доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; - уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; - објасни формирање политичке карте света; - објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; - доводе у везу квалитет живота становништва са природним, 	
--	--	---	--

		<p>демографским, економским и политичко-географским одликама простора;</p> <p>- препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама;</p> <p>- анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;</p> <p>- изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља;</p>	
--	--	--	--

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
СЕВЕРНА АМЕРИКА	Географски положај, границе, величина и регионална подела Северне Америке. Природне одлике Северне Америке.	<p>- дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове;</p> <p>- проналази на карти државе проучаване регије и</p>	<p>*Историја</p> <p>-Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (успон САД и грађански рат).</p>

	<p>Становништво Северне Америке. Насеља Северне Америке. Привреда Северне Америке. Политичка подела.</p>	<p>именује их; - приказује на некој карти: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; - класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију;</p>	
<p>ЈУЖНА АМЕРИКА</p>	<p>Географски положај, границе и величина Јужне Америке. Природне одлике Јужне Америке. Становништво Јужне Америке. Насеља Јужне Америке. Привреда Јужне Америке. Политичка подела.</p>	<p>- анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; - објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; - проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; - укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; - тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; - описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; - доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; - уз помоћ географске карте објашњава</p>	<p>*Биологија -Заштита природе. Заштита биодиверзитета.</p>

		<p>специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија;</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни формирање политичке карте света; - објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су <ul style="list-style-type: none"> сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; - доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; - препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; - анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; - изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; 	
--	--	--	--

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА	<p>Географски положај, границе и величина Аустралије и Океаније. Природне одлике Аустралије. Колонијални период и становништво Аустралије. Насеља Аустралије. Привреда Аустралије. Океанија – основна географска обележја. Политичка и регионална подела.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове; - проналази на карти државе проучаване регије и именује их; - приказује на некој карти: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; - класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију; 	<p>*Биологија -Заштита природе. -Заштита биодиверзитета.</p>
ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	<p>Основне географске одлике Антарктика – откриће, назив, географски положај, природне одлике, природни ресурси и научна истраживања.</p> <p>Основне географске одлике Арктика – откриће, назив, географски положај, природне одлике, природни ресурси и</p>	<ul style="list-style-type: none"> - анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; - објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; - проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; - укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура 	<p>*Биологија -Заштита природе. Заштита биодиверзитета.</p>

	<p>савремена научна истраживања.</p>	<p>становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; - тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; - описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; - доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; - уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; - објасни формирање политичке карте света; - објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; - доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; - препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; - анализира примере позитивног утицаја човека на</p>	
--	--------------------------------------	--	--

		<p>животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;</p> <p>- изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља;</p>	
--	--	--	--

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
	а) Ученик	б) Наставник		
монолошка дијалогска илустративно демонстративна рад на тексту индивидуална фронтални рад у пару рад у групи амбијентално учење	Слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, читање, замишљање, описивање, цртање, бојење, записивање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, именовање различитих географских извора	Планирање, припремање, организовање, посматрање, праћење, оцењивање, израда и преглед тестова, објашњавање, показивање, вођење, подстицање, усмеравање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, пружање помоћи у раду ученика, процењивање, поређење, идентификовање, разговор, одлучивање, читање, цртање	- Ученици - Наставници - Родитељи - Двориште - Учионица - Дидактичка средства и материјали - Уџбеник - Географска читанка - Географски часописи - Географски атлас - Искуство ученика - Искуство наставника - Фотографије - Слике - Краћи текстови - Лап-топ, ЦД, ДВД - Пројектор	- посматрање - разговор - усмено излагање - ученички одговори - активност на часу - ученички радови - домаћи задаци - 15-то мин. тест - полугодишњи тест - годишњи тест - примена знања уз помоћ географске карте

БИОЛОГИЈА

Годишњи фонд часова: 72 часа

Циљ: Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
1. НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Улога и значај једра у метаболизму ћелије. ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип). Менделова правила наслеђивања. Наслеђивање пола. Наследне болести. Вежба: Изоловање ДНК из биљног материјала.	- прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; - упореди бесполно и полно размножавање; - идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; - одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији; - шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;	
2. ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Основни принципи организације живих бића. Симетрија тела животиња и биљака. Једноћелијски еукариотски организми. Гљиве и лишајеви. Животни процеси код биљака – исхрана, дисање и излучивање. Размножавање биљака.	- одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; - упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне	Физичко и здравствено васпитање: -функција скелетно-мишићног система

	<p>Раст и покрети биљака. Заштита тела животиња. Потпора и покретљивост тела животиња.</p> <p>Чулни систем животиња. Нервни систем животиња. Исхрана и дисање код животиња. Транспорт супстанци код животиња. Излучивање код животиња. Размножавање животиња.</p> <p>Вежба: Посматрање једноћелијских еукариота под микроскопом. Вежба: Посматрање хлебне буђи под микроскопом. Вежба: Покрети биљака. Вежба: Посматрање животињских ткива под микроскопом.</p>	<p>процесе; - користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива;</p>	
<p>3. ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА</p>	<p>Основни принципи систематике. Класификација биљака. Класификација животиња. Докази еволуције.</p> <p>Вежба: Тумачење филогенетских низова.</p>	<p>- одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; - упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе; - користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; - разврста организме према</p>	

		<p>задатим критеријумима применом дихотомних кључева;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила; 	
<p>4. ЖИВОТ ЕКОСИСТЕМУ у</p>	<p>Састав и структура популације. Популациона динамика.</p> <p>Еколошки фактори.</p> <p>Животне области.</p> <p>Биодиверзитет.</p> <p>Вежба: Мреже исхране.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; - анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; - идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; - предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима; 	<p>Хемија:</p> <ul style="list-style-type: none"> - својства ваздуха и воде као хомогених смеша - својства кисеоника и његов значај за жива бића <p>Техника и технологија:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине
<p>5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ И</p>	<p>Вируси.</p> <p>Имунитет и вакцине.</p> <p>Правилна исхрана.</p> <p>Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница. Тровање храном.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; - идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); 	<p>Физичко и здравствено васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни

	<p>Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. Промене у адолесценцији. Здрави стилови живота. Последице болести зависности – наркоманија.</p>	<p>- планира време за рад, одмор и рекреацију; - доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; - аргументује предности вакцинације; - расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости</p>	<p>систем -здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања -значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани -подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања - последице конзумирања дувана и алкохола -додаци исхрани - суплементи</p>
--	---	--	--

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне 	<p>Слушање, памћење, планирање, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање,</p>	<p>Припремање, планирање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Двориште 	<p>Формативно и сумативно оцењивање Дискусија</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Амбијентално учење - Цртање - Учење кроз игру - Демонстрација (показивање) - Илустрација - Разговор - Учење по моделу - Експеримент - Учење по моделу 	<p>разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, извођење огледа</p>	<p>подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање, извођење огледа, праћење и процењивање резултата свога рада и резултата рада ученика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Учионица - Уџбеници - Табла - Искуство ученика - Фотографије - Сlike - Текстови - Презентације - Зидне слике - Мокри препарати - Апликације - Осмосмерке - Укрштенице - Табеле - Дијаграми - Шеме - Задаци - Микроскоп - Микроскопски препарати 	<p>Мапе појмова</p> <p>Проблемски задаци</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Експерименти</p> <p>Истраживачки радови и пројекти</p>
---	---	---	---	---

ИСТОРИЈА

Разред: Седми

Годишњи фонд часова: 72 часа

Циљ: Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Кључни појмови: револуција, индустријско доба, Источно питање, људска права, уставност, Декларација о правима, Сретењски устав, уставна и парламентарна монархија, република, либерализам, национализам, социјализам, империјализам, колонијализам, расизам.

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
1. ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊ А ПРОШЛОСТ И	Основне одлике новог века (хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата) Историјски извори за изучавање историје новог века (историјски извори за период од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност)	<ul style="list-style-type: none"> – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва.	Ликовна култура (Уметничко наслеђе – музеји, грађевине, уметност – некад и сад) Техника и технологија (парна машина, технички изуми)

<p>2. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (од средине XVIII до средине XIX века)</p>	<p>Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Доба просвећености (просветитељске идеје, уставност, подела власти) Америчка револуција (узроци, последице и обележја) Француска револуција (узроци, последице и обележја, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Француска у време Наполеона (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Српска револуција 1804–1835 Први српски устанак 1804-1813. (основна обележја, ток Првог српског устанка, последице и значај). Други српски устанак 1915. и стицање аутономије (основна обележја, ток Првог српског устанка, последице и значај) Владавина уставобранитеља 1842-1858. (оснивање образовних и културних установа). Настанак државе у Црној Гори (основна обележја државног и друштвеног уређења).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; 	<p>Техника и технологија (саобраћајна средства) Грађанско васпитање (људска права и борба за њих) Географија (Француска, Турска, Сад – основне географске карактеристике, политичка подела)</p>
---	--	--	---

	<p>Срби под хабзбуршком и османском влашћу Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта, вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић</p>	<ul style="list-style-type: none"> – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској наративи; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; 	
--	--	---	--

		идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.	
<p>3. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА</p>	<p>Рађање нација (буђење националне свести, људска права и слободе, положај жена) Револуција 1848/1849. (рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје,) Уједињење Италије и Немачке Грађански рат у САД (борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Друга индустријска револуција (култура, наука, образовање, свакодневни живот). Велике силе и колоније (борба за колоније и опадање Османског царства) Друга владавина Милоша и Михаила Обреновића (унутрашња и спољна политика) Стварање српске независности (Берлински конгрес) Србија од Берлинског конгреса до 1903. (унутрашња и спољна политика) Истакнуте личности: Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица</p>	<ul style="list-style-type: none"> – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; 	<p>Музичка култура (Бетовен)</p> <p>Географија (Италија, Немачка, САД – основне географске карактеристике, политичке поделе; Азија, Африка – природни ресурси, културно-цивилизацијске тековине) Ехника и технологија (Саобраћај, ресурси и производња)</p>

	<p>Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел, кнез Александар Карађорђевић, Михаило, Милан, Наталија и Александар Обреновић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Рајачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић, Бењамин Калај, Алекса Шантић</p>	<ul style="list-style-type: none"> – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – раздваја битно од небитног у историјској наративи; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; - идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања. 	
<p>4. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА</p>	<p>Међународни односи и кризе у другој половини XIX и почетком века XX (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Свакодневни живот, култура и наука, крајем XIX на почетку XX века (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; 	<p>Музичка култура (Тамо далеко, Креће се лађа Француска)</p>

	<p>Краљевина Србија од 1903. до 1912. (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот)</p> <p>Балкански ратови (ослобођење Старе Србије)</p> <p>Први светски рат - Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови)</p> <p>Краљевина Србија у Првом светском рату (учешће Србије и Црне Горе; преломнице рата)</p> <p>Лице Великог рата (аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату –живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом у избеглиштву; Велики рат у сећању).</p> <p>Истакнуте личности: Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, Петар и Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; 	
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; <ul style="list-style-type: none"> - идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања. 	
--	--	---	--

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Кооперативна - Интерактивна - Перцептивна - Истраживачка - Демонстративна - Илустративна 	Активно слушање, памћење, посматрање, препознавање, упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, замишљање,	Припремање, организовање, посматрање, праћење, објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање,	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Учионица 	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика; Сумативно оцењивање; Идентификација ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима.;

<ul style="list-style-type: none"> -Монолошка - Дијалoшка - Учење по моделу - Текст метода 	<p>описивање, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, процењивање, претпостављање, повезивање са већ стеченим знањем, тумачење табела и графикона, сврставање у категорије, раздвајање битног од небитног, поређење, предвиђање, сарадња са другим ученицима, лоцирање на историјској и географској карти...</p>	<p>слушање, праћење, процењивање, идентификовање, поређење, одлучивање, разговор, читање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дидактичка средства и материјали - Уџбеници - Искуство ученика - Фотографије - Сlike - Краћи текстови - Апликације 	<p>Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (разговор, посматрање, петнаестоминутне провере знања, тематске провере знања, полугодишња и годишња провера знања); Редовна израда домаћих задатака; Индивидуални рад – израда паноа, ленти времена, ППТ, Сналажење на карти; Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова;</p>
--	--	--	--	---

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД : ОСМИ

БРОЈ ЧАСОВА : 108 часова

ЦИЉ : Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ (12)	Обавезни садржаји Вежбе за развој снаге Вежбе за развој покретљивости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби – изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама – упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак – комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу – доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама	Биологија, музичка култура
2. АТЛЕТИКА (12)	Обавезни садржаји Техника истрајног трчања Истрајно трчање – припрема за крос Техника спринтерског трчања Техника високог и ниског старта	– одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела – користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри	Биологија , географија

<p>3. СПОРТСКА ГИМНАСТИКА (10)</p>	<p>Скок увис (прекорачна техника) Бацање лоптице (до 200 г) Препоручени садржаји Техника штафетног трчања Скок удаљ Бацања кугле 2 кг Бацање „вортекс-а” Тробој</p> <p>Обавезни садржаји Вежбе на тлу Прескоци и скокови Вежбе у упору Вежбе у вису Ниска греда Гимнастички полигон Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте) Висока греда Трамболина Прескок</p>	<p>– процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици</p> <p>– користи елементе технике у игри – примењује основна правила рукомета у игри – учествује на унутародељенским такмичењима</p> <p>– изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу – игра народно коло – изведе кретања у различитом ритму – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура</p>	<p>Музичка култура, биологија</p>
<p>4.Основе тимских и спортских игара (17)</p>	<p>Коњ са хватаљкама Вежбе у упору (сложенији састав) Вежбе у вису (сложенији састав)</p> <p>Основе тимских и спортских игара (20) Обавезни садржаји ОДБОЈКА : Основни елементи технике и правила; – одбијање лопте, – пријем лопте,</p>	<p>– контролише и одржава тело у води – преплива 25 м слободном техником – скочи у воду на ноге – поштује правила понашања у и око водене средине</p> <p>– објасни својим речима сврху и значај вежбања – користи основну терминологију вежбања – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама</p>	<p>Музичка култура</p>

<p>5. Плес и ритмика (2)</p> <p>6. ПЛИВАЊЕ</p> <p>7. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (32)</p>	<p>– сервис, – блок, – игра – основна правила одбојке Спортски полигон Препоручени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: – хватања котрљајућих лопти, – дриблинг, – шутирања на гол, – финтирање, – основни принципи колективне одбране</p> <p>Обавезни садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу Ритмичка вежба без реквизита Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац” Народно коло из краја у којем се школа налази Основни кораци друштвених плесова Препоручени садржаји Вежбе са обручем Вежбе са лоптом Сложенији скокови кроз вијачу</p> <p>Обавезни садржаји Предвежбе у обучавању пливања Игре у води Самопомоћ у води</p>	<p>– примени мере безбедности током вежбања – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање – примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама – навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин – користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности – прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом” – примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама – препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту – направи план дневних активности</p> <p>– наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље – разликује здраве и нездраве начине ишране</p>	<p>Музичка култура, Српски језик</p> <p>Музичка култзра, биологија, историја, географија</p>
--	---	---	--

<p>8.ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ И СПОРТ</p>	<p>Препоручени садржаји Плива једном техником Рођење у дужину</p> <p>(Реализује се кроз све наставне области и теме уз практичан рад)</p> <p>Циљ и сврха вежбања у физичком и здравственом васпитању Основна правила Рукомета/минирукомета и Малог фудбала Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) Чување и одржавање материјалних добара која се користе у физичком и здравственом васпитању Уредно постављање и склањање справа и</p>	<p>– направи недељни јеловник уравнотежене ишране уз помоћ наставника.</p> <p>– примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања – препозна врсту повреде – правилно реагује у случају повреде – чува животну средину током вежбања</p>	
	<p>реквизита неопходних за вежбање Упознавање ученика са најчешћим облицима насиља у физичком васпитању и спорту „Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација) Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта Значај развоја физичких способности за сналажење у ванредним</p>		

	<p>ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...) Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела) Планирање дневних активности Здравствено васпитање (36) Физичка активност, вежбање и здравље Основни принципи вежбања и врсте физичке активности Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања Лична и колективна хигијена пре и после вежбања Утицај правилне исхране на здравље и развој људи Исхрана пре и после вежбања</p>		
	<p>Прва помоћ: – значај прве помоћи, – врсте повреда. Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања</p> <p>Унапређивање физичких способности ученик, моторичких вештина и знања из области физичке и здравствене</p>	<ul style="list-style-type: none"> - примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама - препознаје естетику у физичком вежбању ван школе - направи план дневних активности - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - чува животну средину током вежбања - сналази се у природи у зимским и летњим условима 	<p>Географија, Биологија, Историја, Музичка култура</p>

<p>9. ФУТСАЛ (22)</p> <p>10. ЗИМОВАЊЕ, ЛЕТОВАЊЕ, ЛЕТЊИ КАМПОВИ АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ</p>	<p>културе ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада</p> <p>Игра уз примену правила</p> <p>Зимовање - по Службеном гласнику и методици ФЗВ. Организује се у току зимског периода у трајању од 7 дана. Активности на зимовању обухватају обуку скијања, клизања, краће излете и друге активности.</p> <p>Летовање - организује се за време летњег распуста у трајању од најмање 7 дан обухвата боравак у природи са организованим образовним и физичким активностима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - прихвати победу и пораз - примерно се понаша као учесник или посматрач - примени и поштује правила игре - примењује здравствено хигијенске мере у вежбању 	
НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
	АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	а) Ученик	б) Наставник		НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
Метод живе речи, демонстрације, практичног вежбања	- вежбање - разговор - самосталан и интерактивни рад - упоређивање	- планира - организује - бира садржаје - усмерава - реализује	- ученици - наставници - родитељи - спортски терени - двориште	Формативно оцењивање Стање физичких способности Достигнути ниво Савкаданости моторичких Вештина Однос према раду Ваннаставне активност Спортска такмичења

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ **Циљ** учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Разред **Осми**

Годишњи фонд часова **34 часа**

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:		
ИКТ	<p>унесе и мења податке у табели;</p> <p>разликује типове података у ћелијама табеле;</p> <p>сортира и филтрира податке по задатом критеријуму;</p> <p>користи формуле за израчунавање статистика;</p> <p>представи визуелно податке на одговарајући начин;</p> <p>примени основне функције формирања табеле, сачува је у пдф формату и одштампа;</p> <p>приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа;</p>	<p>Радно окружење програма за табеларне прорачуне. Креирање радне табеле и унос података (нумерички, текстуални, датум, време.).</p> <p>Формуле и функције.</p> <p>Примена формула за израчунавање статистика. Сортирање и филтрирање података.</p> <p>Груписање података и израчунавање статистика по групама. Визуелизација података – израда графикона.</p> <p>Форматирање табеле (вредности и ћелија) и припрема за штампу.</p> <p>Рачунарство у облаку – дељене табеле (нивои приступа, измене и коментари).</p>	<p>Математика</p> <p>Физика</p> <p>Географија</p>
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ		Заштита личних података. Права детета у дигиталном добу Отворени подаци.	

<p>РАЧУНАРСТВО</p>	<p>– разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета;</p> <p>– разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце;</p> <p>разуме везу између ризика на интернету и кршења права;</p> <p>објасни појам „отворени подаци”;</p> <p>– успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци;</p> <p>унесе серију (низ) података;</p> <p>изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...);</p>	<p>Програмски језици и окружења погодни за анализу и обраду података (Jupyter, Octave, R, ...).</p> <p>Унос података у једнодимензионе низове.</p> <p>Једноставне анализе низова података помоћу библиотечких функција (сабирање, просек, минимум, максимум, сортирање, филтрирање).</p> <p>Графичко представљање низова података.</p> <p>Унос и представљање табеларно записаних података. Анализе табеларно записаних података (нпр. просек сваке колоне, минимум сваке врсте, ...).</p> <p>Обраде табеларно записаних података (сортирање, филтрирање, ...).</p> <p>Груписање података и одређивање статистика за сваку групу.</p>	
<p>ПРОЈЕКТНИ ЗАДАЦИ</p>	<p>– графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма);</p> <p>– унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их;</p> <p>– изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...);</p>	<p>Онлајн упитник (креирање – типови питања, дељење – нивои приступа и безбедност).</p> <p>Онлајн упитник (прикупљање и обрада података, визуализација).</p> <p>Отворени подаци. Инфографик.</p> <p>Управљање дигиталним уређајима (програмирање уређаја). Фазе пројектног</p>	

<p>изврши анализе које укључују статистике по групама;</p> <p>сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка;</p> <p>сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка;</p> <p>самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима;</p> <p>креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;</p> <p>поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника;</p> <p>вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.</p>	<p>задатка од израде плана до представљања решења.</p> <p>Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима.</p> <p>Вредновање резултата пројектног задатка.</p>	
---	--	--

Кључни појмови садржаја: анализа података, табеларни прорачуни, статистика, визуализација података, дељене табеле, лични подаци, отворени подаци, инфографик

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>– процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу;</p> <p>– анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи;</p> <p>– образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству;</p>	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	<p>Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику.</p> <p>Електрична инсталација – опасност и мере заштите.</p> <p>Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедна енергије и енергетска ефикасност.</p> <p>Професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике.</p>
<p>– повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима;</p> <p>– упореди карактеристике електричних и хибридни саобраћајних средстава са конвенционалним;</p>	САОБРАЋАЈ	<p>Саобраћајна средства на електропогон – врсте и карактеристике. Хибридна возила.</p> <p>Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима.</p> <p>Основи телекомуникација.</p>
<p>– разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима;</p> <p>– користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе;</p>	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	<p>Основне компоненте ИКТ уређаја.</p> <p>Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ.</p> <p>Основни симболи у електротехници.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; – процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; – црта електричне шеме правилно користећи симболе; – користи софтвере за симулацију рада електричних кола; – састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса; – објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије; – анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на основу намене; 	<p>РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА</p>	<p>Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола.</p> <p>Израда и управљање електромеханичким моделом.</p> <p>Електроенергетски систем.</p> <p>Производња, трансформација и пренос електричне енергије.</p> <p>Обновљиви извори електричне енергије.</p> <p>Електроинсталациони материјал и прибор.</p> <p>Кућне електричне инсталације.</p> <p>Састављање електричних кола</p> <p>Коришћење фазног испитивача и мерење електричних величина мултиметром.</p> <p>Електричне машине.</p> <p>Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству.</p> <p>Основни електронике.</p> <p>Рециклажа</p> <p>електронских компоненти.</p>
--	---------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> – аргументује значај рециклаже електронских компоненти; – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу; – састави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом; – представи решење готовог производа/модела; – процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта. 		
	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	<p>Моделовање електричних машина и уређаја.</p> <p>Огледи са електропанелима.</p> <p>Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара.</p> <p>Израда једноставног школског робота сопствене конструкције или из конструкторског комплета.</p> <p>Рад на пројекту:</p> <ul style="list-style-type: none"> – израда производа/модела; – управљање моделом; представљање производа/модела.

Кључни појмови садржаја: електротехника, електроника, мехатроника, роботика, предузимљивост и иницијатива.

Предмет *Техника и технологија* намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Програм наставе и учења за осми разред оријентисан је на остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет *Техника и технологија*. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у пет наставних тема: *Животно и радно окружење, Саобраћај, Техничка и дигитална писменост, Ресурси и производња и Конструкторско моделовање*.

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд часова: 36 часова

Разред: 7

Циљ: Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Кључни појмови: социјална правда, Народна скупштина, конформизам, вршњачки притисак.

ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
1.Људска права	<p>Карактеристике људских права – урођеност, универзалност, неотуђивост, недељивост.</p> <p>Опште добро.</p> <p>Права појединаца и опште добро.</p> <p>Сукоб појединачних права и општег добра.</p> <p>Права и правда.</p> <p>Социјална правда.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Наведите и опишите основне карактеристике људских права; - Својим речима опишите везу између права појединца и општег добра; - Дискутујте о односу права и правде и о сукобу права; - Образложите личну одговорност у заштити свог здравља; - Штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; 	<p>Историја Декларација права, Декларација о правима човека и грађанина, декларација о независности)</p>
2.Демократско друштво	<p>Политичке странке у вишепартијском систему – владајуће и опозиционе.</p> <p>Народна скупштина – сврха и надлежности.</p> <p>Народни посланици, посланичке групе.</p> <p>Процедуре у раду Народне скупштине.</p> <p>Скупштинске дебате.</p> <p>Предлагање и доношење закона.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Образложите сврху постојања политичких старнака; - Аргументујте потреб ограничења и контролу власти; - Наведите кораке од предлагања до усвајања закона; - Образложите на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; - Препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска 	<p>Историја (идеологије, раднички покрет, Устав САД, Устави Француске)</p>

<p>3. Процеси у савременом свету</p>	<p>Припадност групи. Групни идентитет као део идентитета младих. Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца. Вршњачки притисак. Конформизам. Приватност – обим и границе. Понашање људи у маси и угроженост права појединца.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; - Учествоје у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; - У дискусији показује вештину активног слушања, оуноси свој став заснован на аргументима, комуницира на констурктиван начин; - Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора; 	
<p>4. Грађански активизам</p>	<p>Симулација Народне скупштине Одређивање улога и процедура у скупштини. Формирање посланичких група. Избор председника скупштине. Формулисање предлога закона. Скуопштинска дебата. Гласање. Евалуација симулације.</p>		<p>Историја (Скупштина сталежа у Француској, Парламент у Енглеској, Конгрес у САД)</p>

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова: 36

Разред: Седми

ТЕМА (наставна јединица)	ЦИЉ	ИСХОДИ (По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I - УВОД 1.Упознавање садржаја програма и начина рада	<p>~Упознавање уеникаса садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса.</p> <p>~Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања</p>	<p>~ моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7.разреда основне школе.</p> <p>~моћи да уочи какво је њогово предзнање из градива Православног катихизиса у претходном разреду школовања.</p>	<p>~Упознавање са садржајем програма и начином рада</p>	<p>Катихизација као литургијска делатност – заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), веч као насојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у животу кроз слободно учеше у богослужбеном животу Цркве.</p>
II –БОГОПОЗНАЊЕ 2. Процес сазнања 3.Личносно попзнање 4. Познање Бога 5. Бог је један, али није сам	<p>~Подстаћи ученике да преиспитају свој однос према знању и учењу;</p> <p>~Кроз очигледне примере и експерименте објаснити ученицима три начина сазнања:</p>	<p>~ моћи да уочи да су знање и учење важни у њогово животу;</p> <p>~моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнања;</p>	<p>~Процес сазнања као дело целе личности: чула, разум, слободна воља, искуство</p> <p>~Личносно познање, упознавање кроз љубав</p> <p>~Познање Бога</p>	<p>На почетку сваке наставне теме ученика би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начиноом остваривања програма рада, ка и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p>

	<p>објективно, субјективно иличносно и границе њихове примене (наука, уметност, теологија);</p> <p>~Указати ученицима на повезаност љубави и знања у црквеном искуству;</p> <p>~Објаснити ученицима да нам Христос открива Бога као Свету Тројицу;</p> <p>~Развити код ученика свест о љубави као темељу заједнице.</p>	<p>~моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај којга заволимо за нас постаје личност – непоновљиво и бескрајно важно биће;</p> <p>~моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога;</p> <p>~ моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;</p> <p>~ моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;</p> <p>~бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.</p>	<p>~Бог је један, али није сам (Бог је заједница три личности: Отац, Син и Свети Дух)</p>	<p>Настава се реализује кроз следеће облике:</p> <p>~ теоријска настава (34 часова)</p> <p>~ практична настава (2 часа)</p> <p><u>Место реализације наставе</u></p> <p>~ Теоријска настава се реализује у учионици;</p> <p>~ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;</p>
--	---	---	---	--

<p>III-СИМВИЛ ВЕРЕ</p> <p>6.Сабори као израз јединства Цркве</p> <p>7. Васељенски сабори</p> <p>8. Символ вере</p> <p>9. Богочовек Христос</p>	<p>~Указати ученицима на саборе као израз јединства Цркве;</p> <p>~ Објаснити појмове јереси и догмата;</p> <p>~Пружити ученицима основно знање и историјском контексту настанка Символа вере;</p> <p>~ Пружити ученицима основ за аумевање основне истине о Тајни Богочовека Христа;</p> <p>~Развијање свести ученика о значају и месту Символа вере у Крштењу и Литургији.</p>	<p>~ моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју;</p> <p>~бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;</p> <p>~знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима;</p> <p>~умети да интерпретира Символ вере</p> <p>~знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији;</p> <p>~моћи да уочи да појам Богочовка описује Христа као истинитог Бога и истинитог човека.</p>	<p>~Сабори као израз јединства Цркве</p> <p>~Васељенски сабори</p> <p>~Символ вере</p> <p>~Христос је истинити Бог и истинити Човек</p>	<p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <p>~ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, исходима, циљем, наставним садржајима, али тако да и наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p>
---	--	---	---	---

<p>IV – СВЕТОТАЈНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ</p> <p>10. Светотајински живот 11.Света Литургија – светајна Цркве 12.Света Тајна крштења и миропомазања 13.Света Тајна исповести 14.Света Тајна брака 15.Монашка заједница 16.Света Тајна рукоположења 17. Молитвословља Цркве</p>	<p>~ Пружити ученицима основ за разумевање да се кроз учешће у Светим Тајнама Цркве наш живот и сви његови елементи узводе у личносни однос са Богом;</p> <p>~Пружити ученицима основ за разумевање смисла и значаја Светих Тајни;</p> <p>~Развијање свести ученика о неопходности лићног учествовања у светотајинском животу Цркве.</p>	<p>~ моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење . Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећење..)</p> <p>~моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;</p> <p>~знати да је Причешће врхунац светотајинског живота</p> <p>~моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву</p> <p>~бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота;</p> <p>~мочи да увиди да су брак и монаштво два</p>	<p>~Светотајински живот Цркве</p> <p>~Света Литургија као светајнаЦркве</p> <p>~Свете Тајне Крштења и Миропомазања</p> <p>~Света Тајна Исповести</p> <p>~Света Тајна брака (слика Христа и Цркве)</p> <p>~Монашка заједница (искорак ка животу будућег века)</p> <p>~Света Тајна Рукоположења</p> <p>~Молитвословља Цркве</p>	<p>~Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p> <p>~Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <p>~Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.</p>
--	--	--	---	--

		<p>пута која воде ка Богу; ~моћи да разликује и имеује службе у Цркви (Епископ, свештеник, ђакон и народ); ~моћи да препозна своју службу у Цркви; ~моћи да у молитвословљима уочи вност природних елемената (вода, грожђе, жито, светлост...) ~бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве.</p>		
<p>V-СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ</p> <p>18. Света браћа Кирило и Методије 19. Свети Сава 20. Срби светитељи 21.Крсна слава и обичаји 22. Српска црквена баштина</p>	<p>~Објаснити ученицима зналај мисионарске и просветитељске делатности Свете браће и Светог Саве; ~Указати ученицима кроз примере српских светитеља на значај стицања хришћанских врлина; ~Указати ученицима историјски пут</p>	<p>~моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; ~моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светог Саве за српски народ;</p>	<p>~Света браћа Кирило и Методије ~Свети Сава ~Срби светитељи (вероучитељ ће на више часова описати живот и подвиге неколико светитељаСрпске Цркве по избору: - Света лоза Немањића - Св. цар Лазар</p>	<p>~У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.</p> <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуација наставе наставник че остварити на два начина: ~ процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетни евалуационих листића;</p>

	<p>Српске Цркве кроз житија изабраних светитеља;</p> <p>~Подстаћи ученике да развију доживљај крсне славе као молитвеног прослављања Бога и светитеља;</p> <p>~Развити код ученика свест о важности неговања традиције и обичаја (Крсна слава, литије, храмовне и градске славе);</p> <p>~Пружити ученицима могућност да сагледају улогу СПЦ у развоју српске културе и идентитета.</p>	<p>~бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;</p> <p>~моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља;</p> <p>~моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне славе;</p> <p>~бити подстакнут да прослављање крсне славе везује за Литургију;</p> <p>~бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Св. Василије Острошки - Св. Николај Жички и Охридски - Св.Петар Цетињски - Св. Вукашин из Клепаца) - <p>~Крсна слава и обичаји (литије, храмовне и градске славе...)</p> <p>~Српска црквена баштина</p>	<p>~провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова.</p> <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <p>~усмено испитивање;</p> <p>~писмено испитивање;</p> <p>~посматрање понашања ученика</p> <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Богопознање -5</p> <p>Символ вере – 6</p> <p>Светотајински живот Цркве – 11</p> <p>Српска Црква кроз векове – 11</p> <p>~Евалуација - 1+1</p>
--	---	---	---	---

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Годишњи фонд часова: 36 часова

Циљ: циљ учења изборне наставе, ЦСВ, је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме продубљивање и проширивање знања и развијање стваралачког мишљења, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Кључни појмови садржаја: простор, боја, текстура

Разред: СЕДМИ

ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ
1. ЦРТАЊЕ ПРОПОРЦИЈЕ, КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР 8+3+1 часова	1.1 Пропорције 1.2 Компоновање величина у простору 1.3 Компоновање и степеновање облика у простору 1.4 Арабеска 1.5 Естетско процењивање	<ul style="list-style-type: none"> – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – опише свој рад, естетски 	<p>1. Српски језик и књижевност: Вербална комуникација;</p> <p>2. Музичка култура: Композиција и ритам;</p> <p>3. Биологија: Текстуре и боје у природи;</p> <p>4. Географија: Текстуре и боје у природи;</p> <p>5. Математика: Облик, положај и величина предмета.</p> <p>6. Информатика: Визуелно споразумевање;</p> <p>7. Физичко и здравствено васпитање</p>
2. СЛИКАЊЕ 12 часова			

	<p>2.1 Равнотежа облика и боје у простору</p> <p>2.2 Сродност ликовних вредности у одређеном простору</p> <p>2.3 Естетска анализа</p>	<p>доживљај простора, дизајна и уметничких дела;</p> <ul style="list-style-type: none"> – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. 	Развијање моторике руке.
<p>3. ВАЈАЊЕ 12 часова</p>	<p>3.1 Обликовање маса и волумена додавањем и одузимањем</p> <p>3.2 Орнаменти</p> <p>3.3 Перформанс</p> <p>3.4 Естетска анализа</p>		

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ РАДА	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - Кооперативна - Интерактивна - Перцептивне - Амбијентално 	<p>Слушање, памћење, посматрање, препознавање,</p>	<p>Припремање, организовање, посматрање, праћење,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Двориште 	<p>Формативно и сумативно оцењивање</p> <p>Идентификација</p>

<p>учење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Игра - Цртање - Сликање - Вајање -Учење кроз игру -Демонстрација (показивање) - Разговор -Учење по моделу 	<p>упоређивање, уочавање, разликовање, именовање, разговор, постављање питања, причање, замишљање, описивање, цртање, бојење, читање, писање, анализирање, откривање, закључивање, образлагање, груписање, примењивање, сарађивање, процењивање, играње</p>	<p>објашњавање, помагање, показивање, вођење, подстицање, предвиђање, проверавање, вредновање, саопштавање, иницирање, слушање, праћење, процењивање, идентификовање ,поређење, одлучивање, разговор, читање, цртање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Учионица - Дидактичка средства и материјали - Уџбеници -Искуство ученика -Фотографије - Сlike - Краћи текстови - Касете - Апликације 	<p>ситуација у којима ће ученици стећи и показати понашање у складу са прописаним исходима. Инструменти за проверавање остварености прописаних исхода (однос према раду, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, организација композиције, вербално изражавање, употреба техника). Примена инструмената прикупљања података и њихово поређење са прописаним исходима.</p>
---	---	--	--	--

ШАХ

Циљ и задаци:

Циљ наставе *шаха* јесте да ученици овладају основним и напредним законитостима и принципима шаховске игре ради формирања њихових радних Завод за унапређивање образовања и васпитања

способности, савесности, истрајности, упорности, уредности, радозналости, креативности, оригиналности и спремности на сарадњу уз уважавање туђег мишљења и начела лепог понашања, да се код ученика изгради култура рада, да се рад обавља у одређено време у предвиђеном радном простору, као и да се развија свесна потреба да се започети посао доврши до краја.

Задаци наставе шаха су:

изграђивање интересовања за шаховску игру; играње шаха;

стимулисање маште, креативности и радозналости током учења шаха; повезивање знања о шаху са животним ситуацијама;

изграђивање логичког схватања шаховске игре као основе за логичко мишљење; оспособљавање ученика да самостално доносе одлуку кроз играње шаха;

јачање толеранције на фрустрацију као битног фактора емоционалне интелигенције; развијање свести о сопственом напредовању и јачање мотивације за даље учење шаха.

Оперативни задаци:

Ученици треба да се:

кроз већи број занимљивих и атрактивних примера, који се односе на вештину играња шаха, заинтересују за шаховску игру; кроз већи број задатака оспособе да самостално доносе одлуке у току шаховске игре.

НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈ	Начин, средства и поступак остваривања:
УВОД (1+0)	Упознавање са циљевима и задацима програма и начином рада (посматрање, вежбање).	-практична настава у виду решавања примера на

СРЕДИШЊИЦА (5+10)	<p>Привремене и трајне предности. Концепт и примери, начин реализације трајних предности; начин реализације привремених предности; фактор времена.</p> <p>2. Тактика у игри и њен значај реализација предности у средишњици путем комбинаторних мотива; утврђивање кроз примере из праксе.</p> <p>Комбинаторна игра кроз практичне примере. Напад на краља; напад на заосталог краља у центру; отварање линија, уништавање одбране; утврђивање кроз примере из праксе; великани шаха: Адолф Андерсен; његов допринос жртвеном стилу игре. Андерсенове партије: "бесмртна", "вечито зелена"; напад на рокадни положај краља (жртва на пољу h7, итд.); утврђивање кроз примере из праксе и активно решавање задатака; напад пешаца при супротносмерним рокадама; утврђивање кроз примере из праксе и активно решавање задатака.</p> <p>Позициона игра са примерима из праксе; концепт блокаде; утврђивање кроз примере из праксе; повољна и неповољна измена фигура; утврђивање кроз примере из праксе.</p>	<p>демонстрационој табли – решавање тестова, проигравање у паровима.</p> <p>-На крају полугодишта одржати шаховски турнир за ученике, који ће бити у прилици да том приликом заједно са својим вршњацима непосредно тестирају применљивост стечених знања.</p> <p>- користити предности локалних ресурса - неговати контакте са</p>
ОДИГРАВАЊЕ	Турнир ученика.	
ПАРТИЈА (0+2)		оближњим шаховским клубовима
ЗАВРШНИЦА (2+4)	<p>Начин реализације предности или спасавања из тешке ситуације у завршници путем комбинаторних мотива: (1+2) комбинације у завршницама лаких фигура; комбинације у завршницама лаке фигура са топом; комбинације у пешачким завршницама.</p> <p>2. Примери са једним пешаком на табли: (1+2) дама против пешака; посебан случај: пешак на ивичној или ловчевој линији; топ против пешака; "одбацивање раменом" противничког краља; скакач против пешака; посебан случај: ивични пешак.</p>	<p>-организовати гостовања неког од такмичарски активних шахиста из непосредног окружења, уз могућност одигравања симултанке против</p>

<p>ТЕОРИЈА ОТВАРАЊА (2+3)</p>	<p>Равнотежа у отварању. Основне теоријске варијанте и њихова примена у пракси. Отворене игре: <i>Шпанска партија</i>: варијанта измене (идеје за обе стране, основне теоријске варијанте, поучна партија); отворена шпанка (идеје за обе стране, основне теоријске варијанте, поучна партија); практична игра у тематским варијантама; класични наставци: Чигоринова и Брајерова варијанта (идеје за обе стране, основне теоријске варијанте, поучна партија); практична игра у тематским варијантама.</p>	<p>заинтересованих ученика.</p> <p>-на крају школске године, као могућност да се систематизује и рекапитулира усвојено знање организовати такмичење међу ученицима истог разреда, где би они у условима одигравања шаховских партија, уз поштовање турнирских правила, показали која су знања стекли током наставе.</p>
<p>ПРЕЛАЗАК ИЗ ОТВАРАЊА У СРЕДИШЊИЦУ (2+2)</p>	<p>Нарушавање равнотеже у отварању: фактор времена у отварању; значај темпа; игра на иницијативу; гамбитна игра; утврђивање кроз примере из праксе; великани шаха: Пол Морфи; његов значај за борбу за иницијативу у отварању; Морфијеве минијатуре (око 20 потеза, класични примери) у којима једна страна брзо захвата иницијативу и стиче одлучујућу предност.</p>	
<p>ОДИГРАВАЊЕ ПАРТИЈА (0+3)</p>	<p>1. Турнир ученика 2. Симултанка предметног наставника против ученика</p>	

ХОР И ОРКЕСТАР

1. ЦИЉ ПРЕДМЕТА – Развијање интересовања, музикалности и креативности. Стицање навике слушања и извођења музике, подстицање доживљаја кроз извођење и стварање музике. Оспособљавање ученика за разумевање музичких порука. Подстицање стваралачког доживљаја у музичким активностима, извођење-певање, свирање и стварање. Упознавање народне и уметничке музике свога и других народа. Развијање критичког мишљења. Неговање смисла за заједничко музицирање.

2. ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ-Изражајно певање песама по слуху различитог жанра, уз веће уметничке и техничке захтеве у односу на редовну наставу. Изражајно свирање по слуху и из нотног текста, уз веће уметничке и техничке захтеве у односу на редовну наставу. Усвајање нових елемената писмености. Самостално стварање музике и њено извођење-певање и свирање. Активно бављење припремом програма за интерна школска славља као и за друге јавне наступе и такмичења.

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ

- 1.,Серенада Београду,Ж.Петровић-певање
- 2.,Лепо ти је рано уранити,народна-свирање
- 3.,Маглица се небом повијала,народна-певање
- 4.,Вишњицица род родила,народна-свирање,двоглас
- 5.,Наша школа,Г.Санадер,химна школе-певање
- 6.,Вишњицица род родила,народна-свирање,двоглас
- 7.,Боже правде,Химна Св.Сави-певање
- 8.,Дуње ранке,народна-свирање
- 9.,Чежња за тобом,Ж.Петровић,Л.ван Бетовен-певање,двоглас
- 10.,Птице се враћају,-свирање,двоглас
- 11.,Чежња за тобом,-двоглас,Песма о зими,-певање
- 12.,Птице се враћају,-свирање,двоглас
- 13.Духовна хорска песма-певање
- 14.Извођење једногласних двогласних обрађених песама-свирање
- 15.Духовна хорска песма-певање
- 16.,Дивно чудо,Јеврејска нар.песма-свирање
- 17.Извођење обрађених песама-певање
- 18.,Лепе ли су нано,-народна,свирање
- 19.Музичка слагалица-стварање,певање
- 20.,Пастирце,-канон,свирање
- 21.Музичка допуњалка-стварање,певање
- 22.,Пастирче,-канон,свирање,музичка слагалица и допуњалка-свирање
- 23.,Мајка,А.Кораћ-певање
- 24.Утврђивање обрађених песама-свирање
- 25.Компоновање на задати текст-певање
- 26,Под прозором,-канон,свирање
- 27.Утврђивање обрађених песама-певање,свирање компоноване песме
- 28.Под прозором ,-канон,свирање
- 29.Народна песма по избору ученика-певање
- 30.Ти,једина,-народна,свирање
- 31.Осмишљавање ритмичке пратње за већ обрађену песму-певање
- 32.Девојачко коло,-народна-свирање,двоглас

- 33.Извођење компонованог песама,ритмичка пратња-певање
- 34.,Девојачко коло,народна-свирање,двоглас
- 35.Певање обрађених песама
- 36.Свирање обрађених песама

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
<ul style="list-style-type: none"> 1. Уводни час 2. Знања из граматике стечена у 6. разреду 3. Знања из књижевности стечена у 6. разреду 4. Утврђивање правописних норми – диктат 5. Врсте речи – променљиве 6. Врсте речи – непроменљиве 7. Састав и врсте синтагми 8. Логички субјекат и сложени предикат 9. Прави и неправи објекат 10. Прилошке одредбе 11. Народне епске песме покосовског круга; хајдучке и ускочке песме 12. Предикатска и комуникативна реченица 13. Исказивање реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом 14. Напоредни односи 15. Зависне реченице – изричне и односне 16. Месне, временске, поредбене и узрочне зависне реченице 17. Последичне, намерне, условне и допусне зависне реченице 18. Зависне реченице

19. Гл. облици обрађени у претходним разредима
20. Школско такмичење
21. Школско такмичење
22. Глаголски начини – футур II
23. Императив и потенцијал
24. Гл. прилози садашњи и прошли
25. Трпни гл. придев
26. Нелични гл. облици (вежбање)
27. Подела гл. облика
28. Граматичке категорије глагола
29. Конгруенција (слагање придева и именица, слагање глагола и именица)
30. Стилска изражајна средства
31. Утврђивање усвојених правописних норми (исправљање намерних грешака)
32. Писци и дела обрађени у овом разреду
33. Акценат
34. Анализа једне лирске песме
35. Ретроспективно приповедање у обрађеним текстовима
36. Систематизација пређеног градива

Годишњи фонд: 36 часа

Недељни фонд: 1 час

ФИЗИКА

БРОЈ ЧАСОВА : 36

ЦИЉ : Додатна наставе обухвата нове садржаје, који се надовезују на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Образовни стандард за допунску наставу је **напредни** ниво.

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ МЕТОДЕ	И НАСТАВНА СРЕДСТВА
1.СИЛА И КРЕТАЊЕ 1.Равномерно променљиво праволинијско кретање. 2.Стално убрзање и његово одређивање (јединице). 3.Стално убрзање и његово одређивање (јединице). 4.Убрзање као векторска величина. 5.Тренутна брзина и пређени пут код равномерно променљивог кретања. 6.График брзине равномерно променљивог кретања. 7.Инертност тела. Први Њутнов закон 8.Сила као узрок промене брзине тела. Успостављање везе између силе масе и убрзања. 9.Други Њутнов закон и равномерно променљиво праволинијско кретање	<ul style="list-style-type: none"> – разликује скаларне и векторске физичке величине; – користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; – анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; – примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења; – покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање; – демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења; – самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; – покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења;	<ul style="list-style-type: none"> - вербално-текстуалне, -демонстративно-илустративне, -методе практичног рада	<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник и збирке задатака, -задаци са такмичња -табла, -слике и цртежи -дијапројектор, ЦД и компјутер, -видео-бим -дидактички материјал

<p>10. Други Њутнов закон и равномерно променљиво праволинијско кретање</p> <p>11. Међусобно деловање два тела – силе акције у реакције. Трећи Њутнов закон</p> <p>2. КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА</p> <p>12. Убрзање при кретању тела под дејством силе теже</p> <p>13. Тежина тела..</p> <p>14. Слободно падање тела и бестежинско стање. Хитац навише и наниже</p> <p>15. Слободно падање тела и бестежинско стање. Хитац навише и наниже</p> <p>16. Кеплерови закони. Кретање планета.</p> <p>17. Сила трења</p> <p>3. РАВНОТЕЖА ТЕЛА</p> <p>18. Слагање и разлагање сила.</p> <p>19. Слагање и разлагање сила.</p> <p>20. Тело у равнотежи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; – прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води; – повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења; – разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...); – разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; – анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; – наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења. 		
---	--	--	--

<p>21. Појам и врсте равнотеже. Полуга, и момент силе. Равнотеже полуге и њена примена</p> <p>22. Појам и врсте равнотеже. Полуга, и момент силе. Равнотеже полуге и њена примена</p> <p>23. Равнотежа тела на стрмој равни</p> <p>24. Равнотежа тела на стрмој равни</p> <p>25. Сила потиска. Архимедов закон. Пливање тела</p> <p>26. Сила потиска. Архимедов закон. Пливање тела.</p> <p>4. МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА . СНАГА</p> <p>27. Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења.</p> <p>28. Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења</p> <p>29. Квалитативно увођење појма механичке енергије. Кинетичка и потенцијална енергија.</p> <p>30. Гравитационо потенцијална енергија.</p> <p>31. Веза између промрне механичке енергије и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије.</p> <p>32. Снага. Коефицијент корисног дејстава.</p> <p>33. Снага. Коефицијент корисног дејстава.</p>			
---	--	--	--

<p>5.ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ</p> <p>34.Честични састав супстанције.Унутрашња енергија и појам температуре</p> <p>35.Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа.</p> <p>36. Топлотно ширење и мерење температуре.</p>			
--	--	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
<ul style="list-style-type: none"> - географија - историја - биологија - хемија -техникаи технологија -математика 	<ul style="list-style-type: none"> - Слуша - Пише - Говори - Описује - Посматра - Размишља -Поставља питања -Дискутује -Наводи примере -Доноси закључке -Црта -Анализира -Уочава везу са претходно усвојеним градивом- Користи изворе информација-Повезује градиво и уочава разлике и сличности.- Решава 	<ul style="list-style-type: none"> - Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Реализује - Објашњава - Демонстрира - Даје упутства -Усмерава - Обезбеђује ресурсе - Партнер у учењу -Подстиче -Сугерише 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - Искуство ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставници - Родитељи - ПП служба

	проблеме и задатке, примењује знање на текстуалним задацима,			
--	--	--	--	--

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред: **седми**

Годишњи фонд часова: **36 часова** (обрада : 17, утврђивање: 19)

ОБЛАСТ/ТЕМА	Број часова	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ
Unité 0 Apprends avec les autres Представљање и поздрављање; тражење и давање информација личне природе (опис себе и других ...);	2 часа (2 утврђивање)	- препознају и именују основне појмове који се односе на тему; –разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;	Quel est ton nom/ prénom/ surnom ? Quel est votre nom, Madame/ Monsieur ? Je te/ vous présente Julie. C'est Robert, il est nouveau dans notre classe. Bienvenu ! Où habites-tu/habitez-vous ? J'habite 72, rue François Mauriac. Tu habites à quel étage ? Au troisième étage. Je fais du football/ de la natation. Comment vas-tu à l'école. J'y vais à pieds. Je prends le bus. Quelle est la profession de ton père. Il est ingénieur. Tu as des frères et des sœurs ? Oui, j'ai une petite sœur. C'est mon oncle, il habite à Poitiers, mais il est né à Marseille. Mes cousines s'appellent Pauline et Brigitte. Садашње време фреквентних глагола Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве

<p>изражавање допадања недопадања</p>	<p>и</p>	<p>– поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размене једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - комуницирају са наставником и другим ученицима на задату тему - развијају вештину слушања аудио материјала - причају о себи, о својим уметничким и спортским активностима, - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих, - разуме једноставније исказе који се односе</p>	<p>комуникације; имена, презимена и надимци; родбина и родбинске везе; адреса; формално и неформално представљање; степени сродства и родбински односи; већи градови у земљама циљне културе.</p>
---	----------	--	---

		<p>на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих</p> <ul style="list-style-type: none"> - науче да слушају и да размењују мишљење - поставе питања везана за слободне активности 	
<p>Unité 1 Reste en forme</p> <p>Поздрављање и представљање; изражавање допадања и недопадања; слободне активности, изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих, описивање радњи у садашњости исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања</p>	<p>4 часа (2 обрада + 2 утврђивање)</p>	<p>представе друге једноставним језичким средствима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - размењују једноставне информације личне природе - разумеју и формулишу кратке исказе којима се изражава мишљење, допадање/недопадање; причају о својим активностима из свакодневног живота - користе велики број израза везаних за слободне активности; - у неколико везаних изказа саопште информације о себи, шта воле а шта не воле да раде у слободно време; 	<p>- изразе и речи које се односе на тему; језичке структуре</p> <p><i>On pourrait se promener un peu. Oui, pourquoi pas ! Volontiers. Désolée, je ne peux pas. Je ne me sens pas bien.</i></p> <p><i>Tu devrais manger plus de fruits et de legumes. Si tu ne te sens pas bien, tu dois aller chez le médecin.</i></p> <p><i>J'ai mal à la tête/ à la gorge/ au pied.</i></p> <p><i>Tu es fatigué ?</i></p> <p>- изражавање допадања: <i>Quelles sont tes loisirs préférés ? J'adore les jeux vidéo. Tu l'aimes beaucoup? Oui, je l'adore.</i></p> <p><i>La Suisse, c'est un très beau pays.</i></p> <p><i>Je n'aime pas le sport, mais j'aime beaucoup les jeux vidéos.</i></p> <p><i>Tu préfères regarder les films à la télé ou à l'ordinateur ?</i></p> <p><i>Cette BD ne me plaît.</i></p> <p>- презент повратних глагола: (<i>se sentir, s'appeler, se lever</i>)</p> <p>- описивање радњи у садашњости: <i>J'habite dans une maison au centre de la ville.</i></p> <p><i>A quelle heure tu te lèves ? Tous les matins je me lève à 8 heures.</i></p> <p><i>D'habitude, nous mangeons à 14 heures.</i></p> <p><i>Qu'est-ce que tu fais ? Je regarde la télé.</i></p> <p><i>Mon frère va à la piscine tous les jours, il adore nager.</i></p> <p>Питања са упитним речима (<i>que, quel, quand</i>)</p> <p>Питање интонацијом.</p> <p>Заповедни начин.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - поставе саговорнику питања везана за слободне активности; - употребе повратне глаголе у свакодневној комуникацији; - постављају основна питања у интервјуу; - разумеју и изражавају уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - прихвате и одбију одређени предлог на активност - правилно изговарају одређене фонеме карактеристичне за француски језик 	<p>Негација (<i>ne/ n'... pas</i>).</p> <p>Заменица <i>on</i>.</p> <p>Садашње време фреквентних неправилних глагола.</p> <p>(Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве.</p>
<p>Unité 2</p> <p>Profite de tes loisirs</p> <p>Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање мишљења,</p>	<p>6 часова (3 обрада + 3 утврђивање)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; - упуте једноставне предлоге; 	<p>- изразе и речи које се односе на тему, језичке структуре: <i>La musique classique m'intéresse beaucoup.</i></p> <p><i>J'ai envie de sortir /de me reposer.</i></p> <p><i>J'ai besoin de dormir/ de manger.</i></p> <p><i>Je vais me coucher maintenant.</i></p> <p><i>Faites attention !</i></p> <p><i>Ne parlez pas !</i></p> <p><i>Oh, quel dommage ! Je suis désolée !</i></p> <p>-заповедни начин</p> <p>-изрицање дозвола, забрана: <i>Est-ce que il y a des places libres dans la salle ?</i></p> <p><i>Oui, vous pouvez entrer.</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> - поставе и одговоре на једноставна питања личне природе; - поведу разговор на тему телевизијског програма и музике; - користе научени вокабулар везан за музику и телевизију; - пронађу тражене информације читањем и слушањем; - правилно користе заменице у функцији правог и неправог објекта - користе глаголе који су релевантни за дату тему; - разумеју и изразе забрану - знају да питају за дозволу, да дају дозволу и одбију - прошире и примене знања опште културе; 	<p><i>Vous ne pouvez pas passer par ici. Ce n'est pas possible.</i> <i>Vous devez déposer votre sac à la réception.</i> <i>Il est interdit de fumer dans la salle.</i> <i>Je ne peux pas sortir, je dois me préparer pour le test d'anglais.</i> <i>Il faut promener son chien chaque jour.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -питање интонацијом и упитном конструкцијом <i>est-ce que</i>. -негацију (<i>ne/ n'... pas</i>). - конструкцију <i>il faut</i> са инфинитивом. -изразе везане за понашање на јавним местима; значење знакова и симбола - одговарају на питање постављена упитним речима: <i>que, quel, quand, comment</i> - употребу заменица у функцији правог и неправог објекта: <i>me, te, nous, vous, le/la/les, lui/leur</i> -употребу : <i>passé récent, présent progressif, futur proche</i> у описивању свакодневних активности <p>(Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм. ; понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.</p>
--	--	--	---

		- комбинују граматичку, лексичку и културолошку компетенцију;	
Unité 3 Prépare l'avenir Изражавање позитивног и негативног односа у вези са стварима око себе; Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања), изражавање мишљења, описивање бића, предмета, места, појава	6 часова (3 обрада + 3 утврђивање)	- разумеју и препознају изразе који се односе на тему будућности и окружења - користе једноставна језичка средства на задату тему; - размењују једноставне информације личне природе; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи	- изразе и речи које се односе на тему места становања - изражавање намере и постављање питања помоћу упитних речи : dans quel but, pourquoi и одговора afin de + infinitif , pour + infinitif - изражавање потребе: Il faut savoir expliquer. On doit faire des études. Ce metier nécessite de la patience. - изразе који се тичу занимања - Futur simple / Futur proche Qu'est-ce que tu aimerais faire quand tu seras grand? Cet après-midi je vais sortir avec mes cousins. La semaine prochaine j'aurai 13 ans. Samedi soir j'organiserai une boum, j'inviterai mes copains. Je t'aiderai à faire ton devoir de biologie. Cette BD, je vais la lire pendant les vacances. -употребу описних придева: род, број и место. - поређење придева(plus grand, meilleur): Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peu timide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune.

		<p>једноставнија језичка средства; – разуме , размени и саопшти једноставније исказе који се односе на будуће радње, одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;</p> <p>- интонативно разликују афирмативне од упитних исказа - препознају и формирају питање на више начина</p>	<p>L'éléphant est un des ^{plus} grands animaux sur terre. La tortue est plus lente que le lapin.</p> <p>La moto est moins économique que le vélo. La voiture de mon père est plus rapide que celle de notre voisin.</p> <p>Besançon est une ville plus tranquille que Marseille.</p> <p>Основни бројеви до 1.000.</p> <p>Редни бројеви до 20.</p> <p>(Интер)културни садржаји: друштвено окружење</p>
<p>Unité 4 Partage des informations</p> <p>-описивање радњи, стања и збивања, описивање радњи у прошлости</p>	<p>6 часова (3 обрада + 3 утврђивање)</p>	<p>- препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размене појединачне информације и/или неколико информација</p>	<p>- Изразе и речи које се односе на тему догађаја из новинских вести и вокабулар везан за биоскоп и филм</p> <p>- сложени перфект:</p> <p>Les frères Lumière ont inventé le cinéma.</p> <p>Comment as-tu passé le week-end ?</p> <p>Avez-vous déjà visité la France ?</p>

		<p>у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;</p> <p>– опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;</p> <p>– опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл.</p> <p>- правилно употребе негацију</p> <p>- користе нову лексику да би описали догађаје из вести „црне хронике“</p> <p>- проналазе информације и умеју да започну разговор на тему филма</p>	<p>Tu as fait ton travail de géographie ?</p> <p>J'ai appelé Sophie, mais elle n'a pas répondu.</p> <p>-слагање партиципа: Elle est sortie. Mes amies, je les ai vues hier.</p> <p>-имперфекат:</p> <p>Au Moyen Âge les chevaliers vivaient au château</p> <p>Quand ma mère était jeune, elle faisait du basket.</p> <p>.- предлози за време : en, à partir de, jusqu'à, depuis, pendant</p> <p>-осмисле и напишу новински чланак или усмено искажу вест</p> <p>(Интер)културни садржаји: историсјки догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости.</p>
<p>Unité 5 Affirme-toi</p> <p>описивање радњи у прошлости, изражавање мишљења, исказивање потреба, осета и осећања,</p>	<p>6 часова (3 обрада + 3 утврђивање)</p>	<p>примене једноставне језичке изразе који се тичу теме;</p> <p>- користе вокабулар везан за рачунаре и интернет</p> <p>- препознају изразе везане за фамилијарни говор и жаргон;</p>	<p>изразе који се тичу теме</p> <p>-језичке структуре: <i>Excusez-moi Monsieur, Merci Monsieur. Je vous en prie. -Je voudrais+infinitif ; j'aimerais+infinitif</i></p> <p>- изражавање мишљења <i>Je pense qu'il faut l'aider. Moi aussi. Oui, tu as raison. Bien sûr, je suis d'accord avec lui. Non, je ne suis pas tout à fait d'accord. C'est bien/ ce n'est pas bien. Qu'est-ce que vous pensez de... ?</i></p>

<p>изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности</p>		<ul style="list-style-type: none"> - користе вокабулар из фамилијарног језика везан за задату тему; – разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разумеју и упуте уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства; – разуме и пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - дискутују на тему укључивања младих у добровољни рад; - правилно користе парцијалну негацију 	<ul style="list-style-type: none"> - изражавање правила понашања: <i>Vous devez, Vous ne pouvez pas..., Il est interdit de....</i> -наглашене личне заменице -садашње и прошло време фреквентних глагола. - поштовање основних норми учтивости у писаној усменој комуникацији са вршњацима и одраслима. - усвајање лексике везане са формуле учтивости: <i>S'il vous plaît, nous voudrions, merci beaucoup, de rien!</i> - користе прошло време повратних глагола -изражавање учесталости: <i>souvent, rarement, toujours...</i> -употребу одричног облика <i>ne...plus /rien/personne/jamais/nulle part</i> -употребу односних заменица <i>qui , que,où</i>
---	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - упореде ситуацију у својој земљи са ситуацијом у Француској , а тиче се теме - примене знање у вези са пређеним градивом у претходном периоду; 	
<p>Unité 6 Voyage dans un pays francophone</p> <p>Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору; описивање бића, предмета, места, појава; изражавање допадања, недопадања; изражавање количине, бројева</p>	6 часова (3 обрада + 3 утврђивање)	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују речи и изразе који се односе на тему дестинација за одмор и забаву, бављење спортовима и активностима у природи (пејзаж, клима), обичаји у франкофоним државама, називи животиња; - разумеју, траже и дају једноставна објашњења која се тичу сналажења у простору - одговарају на питања која се односе на задату тему - разумеју текстове и дискутују о појединостима који се односе на путовања и 	<ul style="list-style-type: none"> - Нову лексику везану за задату тему - предлоге за место - изразе везане за климу и временске прилике - да разумеју туристички проспект и да сами опишу детаље са путовања - питања и одговоре везане за узрок и последицу: <i>Pourquoi ? ...parce que, puisque, à cause de...</i> <i>Donc...alors...</i> - направе сопствени сценарио једне полицијске приче користећи структуралну шему: <i>situation initiale , le problème (vol, disparition, meurtre) ; les actions, (enquête, indice, suspects, interrogatoire); la résolution du problème (découverte du coupable, motif); la situation finale (punition du coupable)</i> - глаголе кретања: <i>arriver, marcher, descendre...</i> - да прикупе податке, осмисле и прикажу презентацију неке области или државе са њеним обичајима, туристичким локацијама и активностима <p>(Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валуте циљних култура особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.)</p>

		<p>активности на путовањима</p> <ul style="list-style-type: none"> - напишу кратку причу у прошлом времену - опишу дате илустрације о теми која се обрађује - одговарају на питања која се тичу њиховог слободног времена, а везана су за задату тему - правилно користе парцијалну негацију – разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/каже/израчуна колико нешто кошта - користе изразе за количину у свакодневним ситуацијама - опишу илустрације на задату тему и повежу их логично са датим текстом - изразе своје допадање и недопадање у датој 	
--	--	---	--

		ситуацији, уз дато образложење	
Коришћење Гугл платформе за наставу на даљину(видео-материјал, домаће задатке)	По потреби.	Да ученик квалитетније и лакше усвоји или увежба предвиђено градиво.	Apprends avec les autres; Reste en forme; Profite de tes loisirs; Prépare l'avenir; Partage des informations; Affirme-toi; Voyage dans un pays francophone

ГЕОГРАФИЈА

Редни број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА	ТИП ЧАСА			Образовни стандарди (нивои)
		Обрада	Остали типови часа	Укупан број часова по теми	
2.	ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ -Скадарско језеро- криптодепресија Балкана -Сарајево- Олимпијски град на Балкану -Туризам Словеније -Атина- најстарија метропола -Рим- вечни град -Мадрид- град са хиљаду лица -Будимпешта- лепотица на Дунаву -Швајцарска- „кров Европе“ -Беч- на лепом плавом Дунаву -Париз- „град светлости“ -Холандија- „најнижа“ земља света -Шведска и „Нобелова награда“	12	/	12	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.

3.	АЗИЈА -Рекорди Азије -ЈЗ Азија- борба за нафту -Јерусалим- хришћански „свети град“ -Истанбул- град на два континента -Освајање Хималаја -Индија- „демографски цин“ -Индонезија- „острвска држава“ -Кина- нова економска сила -Јапан- земља „излазећег Сунца“	9	/	9	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.
4.	АФРИКА -Истраживање Дејвида Ливингстона -Египатске пирамиде -Нил- најдужа река света -Национални паркови Африке -Афрички робови -Природна богатства Јужне Африке	6	/	6	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.
5.	СЕВЕРНА АМЕРИКА -Јелоустонски национални парк -Велики кањон -Њујорк- град облакодера -Куба- земља рума, кохибе, румбе	4	/	4	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.
6.	ЈУЖНА АМЕРИКА -Амазонија- „Зелени океан“ -Анди и Кордиљери- најдужи планински низ	2	/	2	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.
7.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА -Природни феномен Аустралије: Улуру -Природни феномен Аустралије: Велики корални гребен	2	/	2	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.

8.	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ -Драган Јаћимовић- први Србин на јужном полу	1	/	1	ГЕ 2.4.2. ГЕ 3.4.3.
	УКУПНО	36		36	

ИСТОРИЈА

Циљ: Продубљивање и проширивање знања стечених у оквиру садржаја предвиђених обавезним програмом

САДРЖАЈИ	ИСХОД Ученик ће бити у стању да:	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
<p>Културно историјски споменици у мом крају Развој саобраћаја у новом веку Највећи просветитељи Дворци Европе Кип слободе Декларација о независности Портрет Марије Антоанете Позитивне и негативне стране француске револуције Наполеон Бонапарта Источно питање Значај Доситеја Обрадовића Ђорђе Петровић Милош Обреновић Хајдук Вељко Петровић Стеван Синђелић Спомен обележја српске револуције Жене у српској револуцији Културни установе српског народа у новом веку Матица српска Владике Његоши Сима Андрејевић Игуманов Романтизам Положај жена у друштву новог века Пролеће народа</p>	<p>– доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у</p>	<p>-кооперативна -интерактивна -вербална -игра -демонстративна -илустративна -дискусија</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Уџбеник • Читанка • Слике • Фотографије • Историјска карта • Историјски атлас • Интернет • Историјска литература

<p>Ћузепе Гарибалди Ото фон Бизмарк Положај афроамериканца у САД Друга индустријска револуција Лепа епоха Викторијанско доба Кнез Михаило Обреновић Проглашење краљевине Србије Драга Машин Карикатура као историјски извор Свакодневни живот 19/20 век Црна рука Српске војводе Милунка Савић Албанска голгота Спомен обележја Првог светског рата</p>	<p>друштвеним и привредним односима и природном окружењу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у једноствном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској напацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; - идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и 		
--	--	--	--

	спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.		
--	--	--	--

ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ

1. Уводни час
2. Изражајно читање познатих ћириличних и латиничних текстова
3. Правопис – диктат (ћирилица и латиница)
4. Из граматике смо до сада научили (граматичке вежбе)
5. Писци и дела претходних разреда
6. Врсте речи – променљиве (рад на тексту)
7. Врсте речи – непроменљиве (рад на тексту)
8. Анализа обрађене епске песме
9. Препознавање стилских средстава
10. Појам и врсте синтагме
11. Субјекат и предикат
12. Објекат и прилошке одредбе
13. Напоредни односи међу реченичним члановима
14. Реченични чланови (вежбање)
15. Појам предикатске и комуникативне реченице
16. Зависне реченице – изричне и односне
17. Месне и временске зависне реченице
18. Поредбене и узрочне зависне реченице
19. Последичне и намерне зависне реченице
20. Условне и допусне зависне реченице
21. Изражајно читање обрађених текстова
22. Зависне реченице
23. Врсте и службе речи у реченици
24. Глаголски облици до сада обрађени
25. Футур II
26. Императив и потенцијал
27. Гл. прилози садашњи и прошли
28. Трпни гл. придев
29. Граматичке вежбе

30. Увешбавање обрађених правописних правила 31. Диктат 32. Писмено изражавање на задату тему 33. Изражајно казивање напамет научених стихова 34. Представићу вам књигу коју сам прочитао 35. Изражајно читање текстова обрађених у овом разреду 36. Систематизација пређеног градива
Годишњи фонд: 36 часа
Недељни фонд: 1 час

ФИЗИКА

ЦИЉ : Допунски рад организује се за ученике који из објективних разлога у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмских подручја.

Образовни стандард за допунску наставу је **основни** ниво.

БРОЈ ЧАСОВА : 36

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	ТЕХНИКЕ И МЕТОДЕ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
1.СИЛА И КРЕТАЊЕ 1. Равномерно променљиво праволинијско кретање. 2. Равномерно променљиво праволинијско кретање. 3. Стално убрзање и његово одређивање (јединице). 4. Убрзање као векторска величина. 5. Тренутна брзина и пређени пут код равномерно променљивог кретања.	<ul style="list-style-type: none"> – разликује скаларне и векторске физичке величине; – користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; – анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; – примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења; 	<ul style="list-style-type: none"> - вербално-текстуалне, -демонстративно-илустративне, -методе практичног рада 	<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник и збирка задатака, -табла, -слике и цртежи -дијапројектор, ЦД и компјутер, -видео-бим -дидактички материјал

<p>6. График брзине равномерно променљивог кретања. 7. График брзине равномерно променљивог кретања. 8. Инертност тела. Први Њутнов закон 9. Сила као узрок промене брзине тела. Успостављање везе између силе масе и убрзања. 10. Други Њутнов закон и равномерно променљиво праволинијско кретање 11. Динамичко мерење силе 12. Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон</p>	<ul style="list-style-type: none"> – покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање; – демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења; – самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента; – покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; – наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу; – прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води; – повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења; – разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...); – разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите 		
<p>2.КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ ТЕЖЕ.СИЛЕ ТРЕЊА</p> <p>13. Убрзање при кретању тела под дејством силе теже 14. Тежина тела.. 15. Слободно падање тела и бестежинско стање. 16. Слободно падање тела и бестежинско стање. 17. Хитац навише и наниже 18. Хитац навише и наниже</p>			
<p>3.РАВНОТЕЖА ТЕЛА</p>			

<p>19. Слагање и разлагање сила. 20. Тело у равнотежи. 21. Појам и врсте равнотеже. Полука, и мовет силе. 22. Равнотеже полуге и њена примена 23. Равнотеже полуге и њена примена 24. Сила потиска. Архимедов закон. Пливање тела. 25. Сила потиска. Архимедов закон. Пливање тела 26. Сила трења. и сила отпора средине</p>	<p>механизме преноса топлоте са једног тела на друго; – анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења; – наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.</p>		
<p>4.МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА .СНАГА</p> <p>27. Механички рад.Рад силе. Рад силе теже и силе трења. 28. Механички рад.Рад силе. Рад силе теже и силе трења 29. Квалитативно увођење појма механичке енергије. Кинетичка и потенцијална енергија. 30. Гравитационо потенцијална енергија. 31. Веза између промрне механичке енергије и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. 32. Снага. Коефицијент корисног дејстава.</p>			

33. Снага. Коефицијент корисног дејстава.				
5.ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ				
34. Честични састав супстанције.Унутрашња енергија и појам температуре				
35. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа.				
36. Топлотно ширење и мерење температуре.				
МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
- географија -природа и друштво - историја - биологија - хемија -техникаи технологија -математика -Свет око нас	- Слуша - Пише - Говори - Описује - Гледа - Размишља -Доноси закључке -Црта -Анализира	- Планира - Ораганизује - Бира садржаје - Реализује - Објашњава - Демонстрира - Даје упутства - Обезбеђује ресурсе - Партнер у учењу	- Ученици - Наставници - Родитељи - Искуство ученика	- Ученици - Наставници - Родитељи - ПП служба

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред: **седми**
 Годишњи фонд **36 часова**
 часова:

ОБЛАСТ/ТЕМА	Број часова	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ
Unité 0 Apprends avec les autres Представљање и поздрављање; тражење и давање информација личне природе (опис себе и других ...); изражавање допадања и недопадања	2 часа (утврђивање)	- препознају и именују основне појмове који се односе на тему; – разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства;	Quel est ton nom/ prénom/ surnom ? Quel est votre nom, Madame/ Monsieur ? Je te/ vous présente Julie. C'est Robert, il est nouveau dans notre classe. Bienvenu ! Où habites-tu/habitez-vous ? J'habite 72, rue François Mauriac. Tu habites à quel étage ? Au troisième étage. Je fais du football/ de la natation. Comment vas-tu à l'école. J'y vais à pieds. Je prends le bus. Quelle est la profession de ton père. Il est ingénieur. Tu as des frères et des sœurs ? Oui, j'ai une petite sœur. C'est mon oncle, il habite à Poitiers, mais il est né à Marseille. Mes cousines s'appellent Pauline et Brigitte. Садашње време фреквентних глагола Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена, презимена и надимци; родбина и родбинске везе; адреса; формално и неформално представљање; степени сродства и родбински односи; већи градови у земљама циљне културе.

		<ul style="list-style-type: none"> – размене једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - комуницирају са наставником и другим ученицима на задату тему - развијају вештину слушања аудио материјала - причају о себи, о својим уметничким и спортским активностима, - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих, - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - науче да слушају и да размењују мишљење 	
--	--	--	--

		- поставе питања везана за слободне активности	
<p>Unité 1 Reste en forme</p> <p>Поздрављање и представљање; изражавање допадања и недопадања; слободне активности, изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих, описивање радњи у садашњости исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања</p>	4 часа (утврђивање)	<p>представе друге једноставним језичким средствима;</p> <p>- размењују једноставне информације личне природе</p> <p>- разумеју и формулишу кратке исказе којима се изражава мишљење, допадање/недопадање;</p> <p>причају о својим активностима из свакодневног живота</p> <p>- користе велики број израза везаних за слободне активности;</p> <p>- у неколико везаних изказа саопште информације о себи, шта воле а шта не воле да раде у слободно време;</p> <p>- поставе саговорнику питања везана за слободне активности;</p> <p>- употребе повратне глаголе у свакодневној комуникацији;</p>	<p>- изразе и речи које се односе на тему; језичке структуре</p> <p><i>On pourrait se promener un peu. Oui, pourquoi pas ! Volontiers. Désolée, je ne peux pas. Je ne me sens pas bien.</i></p> <p><i>Tu devrais manger plus de fruits et de legumes. Si tu ne te sens pas bien, tu dois aller chez le médecin.</i></p> <p><i>J'ai mal à la tête/ à la gorge/ au pied.</i></p> <p><i>Tu es fatigué ?</i></p> <p>- изражавање допадања: <i>Quelles sont tes loisirs préférés ? J'adore les jeux vidéo. Tu l'aimes beaucoup? Oui, je l'adore.</i></p> <p><i>La Suisse, c'est un très beau pays.</i></p> <p><i>Je n'aime pas le sport, mais j'aime beaucoup les jeux vidéos.</i></p> <p><i>Tu préfères regarder les films à la télé ou à l'ordinateur ?</i></p> <p><i>Cette BD ne me plaît.</i></p> <p>- презент повратних глагола: (<i>se sentir, s'appeler, se lever</i>)</p> <p>- описивање радњи у садашњости: <i>J'habite dans une maison au centre de la ville.</i></p> <p><i>A quelle heure tu te lèves ? Tous les matins je me lève à 8 heures.</i></p> <p><i>D'habitude, nous mangeons à 14 heures.</i></p> <p><i>Qu'est-ce que tu fais ? Je regarde la télé.</i></p> <p><i>Mon frère va à la piscine tous les jours, il adore nager.</i></p> <p>Питања са упитним речима (<i>que, quel, quand</i>)</p> <p>Питање интонацијом.</p> <p>Заповедни начин.</p> <p>Негација (<i>ne/ n'... pas</i>).</p> <p>Заменица <i>on</i>.</p> <p>Садашње време фреквентних неправилних глагола.</p> <p>(Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - постављају основна питања у интервјуу; - разумеју и изражавају уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - прихвате и одбију одређени предлог на активност - правилно изговарају одређене фонеме карактеристичне за француски језик 	
<p>Unité 2 Profite de tes loisirs</p> <p>Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање мишљења,</p>	<p>6 часова (утврђивање)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; - упуте једноставне предлоге; - поставе и одговоре на једноставна питања личне природе; - поведу разговор на тему телевизијског програма и музике; 	<p>- изразе и речи које се односе на тему, језичке структуре: <i>La musique classique m'intéresse beaucoup.</i> <i>J'ai envie de sortir /de me reposer.</i> <i>J'ai besoin de dormir/ de manger.</i> <i>Je vais me coucher maintenant.</i> <i>Faites attention !</i> <i>Ne parlez pas !</i> <i>Oh, quel dommage ! Je suis désolée !</i></p> <p>-заповедни начин</p> <p>-изрицање дозвола, забрана: <i>Est-ce que il y a des places libres dans la salle ?</i> <i>Oui, vous pouvez entrer.</i> <i>Vous ne pouvez pas passer par ici. Ce n'est pas possible.</i> <i>Vous devez déposer votre sac à la réception.</i> <i>Il est interdit de fumer dans la salle.</i> <i>Je ne peux pas sortir, je dois me préparer pour le test d'anglais.</i> <i>Il faut promener son chien chaque jour.</i></p> <p>-питање интонацијом и упитном конструкцијом <i>est-ce que.</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> - користе научени вокабулар везан за музику и телевизију; - пронађу тражене информације читањем и слушањем; - правилно користе заменице у функцији правог и неправог објекта - користе глаголе који су релевантни за дату тему; - разумеју и изразе забрану - знају да питају за дозволу, да дају дозволу и одбију - прошире и примене знања опште културе; - комбинују граматичку, лексичку и културолошку компетенцију; 	<ul style="list-style-type: none"> -негацију (<i>ne/ n'... pas</i>). - конструкцију <i>il faut</i> са инфинитивом. -изразе везане за понашање на јавним местима; значење знакова и симбола - одговарају на питање постављена упитним речима: <i>que, quel, quand, comment</i> - употребу заменица у функцији правог и неправог објекта: <i>me, te, nous, vous, le/la/les, lui/leur</i> -употребу : <i>passé récent, présent progressif, futur proche</i> у описивању свакодневних активности (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм. ; понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.
Unité 3 Prépare l'avenir	6 часова (утврђивање)	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју и препознају изразе који се односе на 	<ul style="list-style-type: none"> - изразе и речи које се односе на тему места становања

<p>Изражавање позитивног и негативног односа у вези са стварима око себе; Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања), изражавање мишљења, описивање бића, предмета, места, појава</p>		<p>тему будућности и окружења - користе једноставна језичка средства на задату тему; - размењују једноставне информације личне природе; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; – разуме , размени и саопшти једноставније исказе који се односе на будуће радње,</p>	<p>- изражавање намере и постављање питања помоћу упитних речи : dans quel but, pourquoi и одговора afin de + infinitif , pour + infinitif - изражавање потребе: Il faut savoir expliquer. On doit faire des études. Ce metier nécessite de la patience. - изразе који се тичу занимања - Futur simple / Futur proche Qu'est-ce que tu aimerais faire quand tu seras grand? Cet après-midi je vais sortir avec mes cousins. La semaine prochaine j'aurai 13 ans. Samedi soir j'organiserai une boum, j'inviterai mes copains. Je t'aiderai à faire ton devoir de biologie. Cette BD, je vais la lire pendant les vacances. -употребу описних придева: род, број и место. - поређење придева(plus grand, meilleur): Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peu timide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune. L'éléphant est un des plus grands animaux sur terre. La tortue est plus lente que le lapin. La moto est moins économique que le vélo. La voiture de mon père est plus rapide que celle de notre voisin. Besançon est une ville plus tranquille que Marseille.</p>
---	--	--	--

		<p>одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;</p> <p>- интонативно разликују афирмативне од упитних исказа</p> <p>- препознају и формирају питање на више начина</p>	<p>Основни бројеви до 1.000.</p> <p>Редни бројеви до 20.</p> <p>(Интер)културни садржаји: друштвено окружење</p>
<p>Unité 4 Partage des informations</p> <p>-описивање радњи, стања и збивања, описивање радњи у прошлости</p>	<p>6 часова (утврђивање)</p>	<p>- препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>– разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;</p> <p>– размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;</p> <p>– опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;</p>	<p>- Изразе и речи које се односе на тему догађаја из новинских вести и вокабулар везан за биоскоп и филм</p> <p>- сложени перфект:</p> <p>Les frères Lumière ont inventé le cinéma.</p> <p>Comment as-tu passé le week-end ?</p> <p>Avez-vous déjà visité la France ?</p> <p>Tu as fait ton travail de géographie ?</p> <p>J'ai appelé Sophie, mais elle n'a pas répondu.</p> <p>-слагање партиципа: Elle est sortie. Mes amies, je les ai vues hier.</p> <p>-имперфекат:</p> <p>Au Moyen Âge les chevaliers vivaient au château</p>

		<p>– опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл.</p> <p>- правилно употребе негацију</p> <p>- користе нову лексику да би описали догађаје из вести „црне хронике“</p> <p>- проналазе информације и умеју да започну разговор на тему филма</p>	<p>Quand ma mère était jeune, elle faisait du basket.</p> <p>.- предлози за време : en, à partir de, jusqu'à, depuis, pendant</p> <p>-осмисле и напишу новински чланак или усмено искажу вест</p> <p>(Интер)културни садржаји: историсјки догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости.</p>
<p>Unité 5 Affirme-toi</p> <p>описивање радњи у прошлости, изражавање мишљења, исказивање потреба, осета и осећања, изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза изражавање молби, захтева, обавештења,</p>	<p>6 часова (утврђивање)</p>	<p>примене једноставне језичке изразе који се тичу теме;</p> <p>- користе вокабулар везан за рачунаре и интернет</p> <p>- препознају изразе везане за фамилијарни говор и жаргон;</p> <p>- користе вокабулар из фамилијарног језика везан за задату тему;</p> <p>– разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, сећањима и реагује на њих;</p>	<p>изразе који се тичу теме</p> <p>-језичке структуре: <i>Excusez-moi Monsieur, Merci Monsieur. Je vous en prie. -Je voudrais+infinitif ; j'aimerais+infinitif</i></p> <p>- изражавање мишљења <i>Je pense qu'il faut l'aider. Moi aussi. Oui, tu as raison. Bien sûr, je suis d'accord avec lui. Non, je ne suis pas tout à fait d'accord. C'est bien/ ce n'est pas bien. Qu'est-ce que vous pensez de... ?</i></p> <p>- изражавање правила понашања: <i>Vous devez, Vous ne pouvez pas..., Il est interdit de....</i></p> <p>-наглашене личне заменице</p> <p>-садашње и прошло време фреквентних глагола.</p> <p>- поштовање основних норми учтивости у писаној усменој комуникацији са вршњацима и одраслима.</p> <p>- усвајање лексике везане са формуле учтивости: <i>S'il vous plaît, nous voudrions, merci beaucoup, de rien!</i></p> <p>- користе прошло време повратних глагола</p>

<p>извињења, честитања и захвалности</p>		<p>– изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разумеју и упуте уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства; – разуме и пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - дискутују на тему укључивања младих у добровољни рад; - правилно користе парцијалну негацију - упореде ситуацију у својој земљи са ситуацијом у Француској, а тиче се теме - примене знање у вези са пређеним градивом у претходном периоду;</p>	<p>-изражавање учесталости: <i>souvent, rarement, toujours...</i> -употребу одричног облика <i>ne...plus /rien/personne/jamais/nulle part</i> -употребу односних заменица <i>qui , que,où</i></p>
--	--	--	---

ГЕОГРАФИЈА

Редни број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА	ТИП ЧАСА			Образовни стандарди (нивои)
		Обрада	Остали типови часа	Укупан број часова по теми	
2.	<p>ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ</p> <p>-Становништво и насеља Европе -</p> <p>Привреда Европе</p> <p>-Географске регије Европе:</p> <p>1) Јужна Европа: а) Балканско полуострво: *Државе</p> <p>бивше СФРЈ</p> <p>* Грчка</p> <p>б) Апенинско полуострво</p> <p>в) Пиринејско полуострво</p> <p>2) Средња Европа</p> <p>3) Западна Европа</p> <p>4) Северна Европа</p> <p>5) Источна Европа</p> <p>- Европска унија</p>	11	/	11	ГЕ 1.4.2.
3.	<p>АЗИЈА</p> <p>-Азија, основни географски подаци- природне одлике</p> <p>-Азија, основни географски подаци- друштвене одлике</p> <p>-ЈЗ Азија- географски преглед</p> <p>-Јужна Азија- географски преглед</p> <p>-ЈИ Азија- географски преглед</p> <p>-Средња Азија- географски преглед</p> <p>-Источна Азија- географски преглед</p> <p>-Кина и Јапан- географски преглед</p>	8	/	8	ГЕ 1.4.2.
	НАСТАВНА ТЕМА	ТИП ЧАСА			

Редни број наставне теме		Обрада	Остали типови часа	Укупан број часова по теми	Образовни стандарди (нивои)
4.	АФРИКА -Африка, основни географски подаци- природне одлике -Африка, основни географски подаци- друштвене одлике -Северна Африка- географски преглед -Западна Африка- географски преглед -Источна Африка- „кров Африке“ -Јужна Африка- географски преглед	6	/	6	ГЕ 1.4.2.
5.	СЕВЕРНА АМЕРИКА -Северна Америка- природне одлике -Северна Америка- друштвене одлике -Средња Америка- острвски део	3	/	3	ГЕ 1.4.2.
6.	ЈУЖНА АМЕРИКА -Јужна Америка- природне одлике -Јужна Америка- друштвене одлике	2	/	2	ГЕ 1.4.2.
7.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА -Аустралија- природне одлике -Аустралија- друштвене одлике -Океанија- острвска регија	3	/	3	ГЕ 1.4.2.
8.	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ -Поларне области- географски преглед -Освајање Арктика- географски преглед -Освајање Антарктика- географски преглед	3	/	3	ГЕ 1.4.2.
	УКУПНО	36	/	36	

ИСТОРИЈА

Циљ: Овладавање основним знањима и умењима предвиђеним наставним планом и програмом

САДРЖАЈИ	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	ТЕХНИКЕ МЕТОДЕ	И НАСТАВНА СРЕДСТВА
<p>Индустријска револуција Доба просвећености Америчка револуција Француска револуција Наполеоново доба Источно питање Српска револуција Први српски устанак Други српски устанак Кнежевина Србија Уставобранитељска владавина Црна Гора у новом веку Срби под османском и хабзбуршком влашћу Рађање нација Пролеће народа Уједињење Немачке и Италије Грађански рат у САД Друга индустријска револуција Велике силе и колоније Друга Владавина Милоша и Михаила Обреновића Независност Србије Србија од 1878. до 1903. Међународни односи почетком 20. века</p>	<p>– доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на</p>	<p>-кооперативна -интерактивна -вербална -игра -демонстративна -илустративна -разговор</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Уџбеник • Читанка • Сlike • Историјска карта • Историјски атлас

<p>Свакодневни живот почетком 20. века Србија од 1903. до 1912. Балкански ратови Први светски рат у свету Србија у Великом рату Лице великог рата</p>	<p>промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); -идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.</p>		
--	---	--	--

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

СЕПТЕМБАР – 1 часа

1. Формирање секције

ОКТОБАР – 4 часа

1. Чиниоци изражајног казивања
2. Акцентске вежбе и вежбе интонације и интезитета (јачине) гласа

3. Обрада једне изабране песме
4. Паузе у рецитовању, понављања и рефрени

НОВЕМБАР – 3 часа

1. Вежбе темпа, мимике и гестикулације
2. Слушање снимка рецитала
3. Избор и анализа садржаја за прославу Светог Саве

ДЕЦЕМБАР – 4 часа

1. Увежбавање садржаја за прославу Светог Саве
2. Увежбавање садржаја за прославу Светог Саве
3. Увежбавање садржаја за прославу Светог Саве
4. Избор и анализа садржаја за школско такмичење

ЈАНУАР – 3 часа

1. Генерална проба пред наступ
2. Извођење рецитала поводом Св. Саве
3. Припрема за школско такмичење у рецитовању

ФЕБРУАР – 1 часа

1. Увежбавање садржаја планираних за наступ на школском такмичењу

МАРТ – 5 часова

1. Увежбавање садржаја планираних за наступ на школском такмичењу
2. Генерална проба пред такмичење
3. Такмичење у рецитовању
4. Анализа успеха на такмичењу
5. Припрема за градско такмичење у рецитовању

АПРИЛ – 4 часа

1. Увежбавање садржаја планираних за наступ на градском такмичењу
2. Градско такмичење у рецитовању
3. Анализа успеха на такмичењу
4. Увежбавање садржаја планираних за Дан школе

МАЈ – 3 часа

1. Увежбавање садржаја планираних за Дан школе
2. Генерална проба
3. Извођење рецитала за Дан школе

ЈУН – 2 часа

1. Сусрет са члановима драмске секције и рецитовање песме по избору
2. Анализа рада секције (извештај)

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

СЕПТЕМБАР – 1 час

1. Формирање драмске секције

ОКТОБАР – 4 часова

1. Аудиција, припреме
2. Аудиција и такмичење имитатора
3. Доношење плана рада драмске секције
4. Вежбе опуштања, кординације покрета и чула

НОВЕМБАР – 3 часа

1. Ужи избор текстова (Св. Сава, Дан школе)
2. Читаћа проба, рад на тексту за Св. Саву
3. Читаћа проба, рад на тексту за Св. Саву

ДЕЦЕМБАР – 4 часа

1. Читаћа проба, предлози за изградњу ликова
2. Читаћа проба, предлози за изградњу ликова
3. Гледање луткарске представе и анализа
4. Организација сцене

ЈАНУАР – 3 часа

1. Проба (вежбе ритма, темпа, покрета)
2. Проба (вежбе ритма, темпа, покрета)
3. Извођење драмског дела поводом Св. Саве

ФЕБРУАР – 1 часа

1. Читаћа проба, рад на тексту за Дан школе

МАРТ – 5 часа

1. Читаћа проба, рад на тексту за Дан школе

ЈУН – 2 часа

1. Драмско вече
2. Читаћа проба, рад на тексту за Дан школе
3. Читаћа проба, предлози за изградњу ликова
4. Читаћа проба, предлози за изградњу ликова
5. Организација сцене

АПРИЛ – 4 часа

1. Проба (вежбе ритма, темпа, покрета и мимике)
2. Проба (вежбе ритма, темпа, покрета и мимике)
3. Проба (вежбе акцента, интонације и паузе)
4. Проба (вежбе акцента, интонације и паузе)

МАЈ – 3 часа

1. Проба (постављање комплетне сцене и костима)
2. Генерална проба
3. Извођење драмског дела поводом Дана школе
2. Анализа рада драмске секције

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

СЕПТЕМБАР/ОКТОБАР

- Формирање секције
- Тематска недеља „Дечија недеља“
- Обележавање светског дана наставника (литерарни конкурс)
- Излети (репортаже)
- Сајам књига (репотража)

НОВЕМБАР/ДЕЦЕМБАР

- Стваралачки књижевни покушај
- Приказ одабране књиге
- У сусрет зими
- Новогодишња изложба
- Новогодишња забава осмака

ЈАНУАР/ФЕБРУАР

- Читање песама по избору ученика
- Обележавање Светог Саве
- Писање аргументативног текста

МАРТ/АПРИЛ

- Читање радова посвећених жени
- Приредба поводом 8. марта
- Осмомартовска изложба
- Светски дан поезије (21. март)
- Обележавање Међународног дана дечје књиге (2. април)
- Светски дан књиге и ауторских права (23. април)
- Ускршња изложба

МАЈ/ЈУН

- Активности поводом Дана школе (литерарни конкурс)
- Прослава завршетка основношколског образовања
- Приредба поводом свечаног пријема првака

СЕКЦИЈА МЛАДИХ БИБЛИОТЕКАРА

Секција младих библиотекара је активност намењена ученицима од 1. до 8. разреда. Не постоји никакав други критеријум селекције – састанцима секције присуствују сви заинтересовани ученици и дају свој допринос у складу са личним интересовањима, способностима, знањем и могућностима.

Састанци се одвијају једном седмично.

ЦИЉЕВИ: Подстицање љубави према књизи и читању. Изградња и неговање естетских и етичких вредности. Учење конвенција и понашања примереног простору и условима библиотеке. Сналажење у свету информација и вежбе организовања информација ради лакше употребе. Стварање пожељних хигијенских навика. Неговање здравих животних стилова. Неговање стваралаштва и маште. Сарадња са градском и другим школским библиотекама. Дружење и забава.

ПЛАН РАДА СЕКЦИЈЕ МЛАДИХ БИБЛИОТЕКАРА ЗА ШКОЛСКУ 2020/2021. ГОДИНУ	
СЕПТЕМБАР	<ul style="list-style-type: none"> - Формирање секције, подела послова. - Упознавање младих библиотекара са пословима библиотекара, значај овог позива у друштву и његова улога у очувања културног блага . Информационо-медијски значај библиотекара у друштву.
ОКТОБАР	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање младих библиотекара са појмом инвентар, УДК број, расподела књига у школској библиотеци, задуживање и раздуживање корисника - прављење плана набавке књига; - Избор наслова за пројекат „Читалачка значка“,”Оштро перце“ од 1-8.разреда – школско такмичење. - Посета Сајму књига у Београду
НОВЕМБАР	<ul style="list-style-type: none"> - Вежбе говорништва на тему – утицај писца или неке омиљене књиге на мој свет - читање Буквара лепог понашања, прављење мапе лепих гестова
ДЕЦЕМБАР	<ul style="list-style-type: none"> - Поправка оштећених књига - Велико спремање библиотеке (препакивање полица са књигама, организациони послови у вези са уређењем простора школске библиотеке.) - Мотивациони састанак: сећање на прве прочитане књиге, омиљене књиге, људе због којих смо заволели да читамо... - Припремање младих библиотекара на љубазност и срдачност коју морају да поседују приликом учлањења нових корисника (ученика 1. разреда) у школску

	библиотеку. План добродошлице новим корисницима (панои, избор најинтересантијих наслова, изложба);
ЈАНУАР	<ul style="list-style-type: none"> - Осмишљавање радова, пројеката и паноа са тематиком предстојећих празника. Проналажење информација у вези са песмама и причама на тему новогодишњих и Божићних празника. Прављење и украшавање паноа. - Укључивање чланова секције у школску светосавску прославу
ФЕБРУАР	<ul style="list-style-type: none"> - Информација – правременост, значај и подела. Мултимедијска средства – питање тачности, значаја и штетности у преношењу информација. - Колаж: Најлепше речи и мисли. - Писање читалачких препорука
МАРТ	<ul style="list-style-type: none"> - презентација књига са песмама о мајци - Животни пут једне библиотечке књиге - Обележавање полица УДК бројевима
АПРИЛ	<ul style="list-style-type: none"> - Обележавање 2. априла – Међународног дана дечје књиге - Интензивна припрема за учешће у пројекту „Читалачка значка“, “Оштро перце“ -
МАЈ	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа статистике о раду библиотеке - Анализа топ листе најчитанијих књига у претходној школској години - Писање текста о највреднијим читаоцима током претходне школске године и објављивање тог текста на сајту школе - Писање опомена неодговорним корисницима
ЈУН	<ul style="list-style-type: none"> - Велико спремање - Прављење спискова неодговорних корисника које ваља опоменути да врате књиге

УЏБЕНИЦИ

УЏБЕНИЦИ ЗА 7. РАЗРЕД			
Назив предмета	Назив издавача	Наслов уџбеника	Име/имена аутора
Српски језик и књижевност	Klett	Читанка “Плетисанка“	Зона Мркаљ, Зорица Несторовић
	Klett	Граматика	Весна Ломпар
		Радна свеска	Зона Мркаљ, Зорица Несторовић Весна Ломпар
		Решење задатака	Зона Мркаљ, Зорица Несторовић Весна Ломпар
Енглески језик	Едука	Over the Moon 7: уџбенички комплет	Божидар Никић
		Радна свеска	
Француск и језик	Data Status	Nouveaux Pixel 3: уџбенички комплет	Coleette Gibbe
		Радна свеска	Patricia Robert
Историја	Вулкан	Историја 7	Весна Димитријевић
Географија	Нови Логос	Географија 7	Дејан Шабић, Снежана Вујадиновић
Биологија	Bigz	Биологија 7	Дејан Бошковић
Математика	Математископ	Математика, уџбеник	Владимир Стојановић
	Математископ	Математика, Збирка задатака	Никола Вигњевић, Владимир Стојановић, Гордана Поповић, Наташа Алимпић
		Електронски додатак уџбеничком комплету Математика 7	Никола Вигњевић
Музичка култура	Нови Логос	Музичка култура 7	Александра Паладин, Драгана Михаиловић Бокан

Ликовна култура	Klett	Ликовна култура 7	Сања Филиповић
Хемија	Klett	Хемија 7: уџбенички комплет	Незрина Михаиловић, Милош Козић, Невена Томашевић, Драгица Кравац, Милан Младеновић
	Klett	Хемија 7: лабораторијске вежбе са задацима	Незрина Михаиловић, Милош Козић, Невена Томашевић, Драгица Кравац, Милан Младеновић
Физика	Klett	Физика 7, уџбеник за седми разред основне школе	Марина Радојевић
	Klett	Физика 7, збирка задатака са лабораторијским вежбама	Марина Радојевић
Техника и технологија	Klett	Техника и технологија 7, Техника и технологија 8, уџбенички комплет с материјалима за конструкторско моделовање	Ненад Стаменковић, Алекса Вучићевић
Информатика и рачунарство	Вулкан	Информатика и рачунарство 7, уџбеник	Милош Папић, Далибор Чукљевић

ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИ ДОПРИНОСЕ ОСТВАРИВАЊУ ЦИЉЕВА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Саставни део Школског програма су и следећи програми и активности који доприносе остваривању циљева и исхода основног образовања и васпитања, као и остваривању кључних и општих међупредметних компетенција:

- Програм културних активности школе
- Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности
- Програм заштите ученика од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације
- Програм превенције малолетничке делинквенције и програм спречавања наркоманије
- Програм професионалне оријентације
- Програм здравствене заштите
- Програм социјалне заштите
- Програм заштите животне средине
- Програм сарадње са локалном самоуправом
- Програм сарадње са породицом
- Програм рада школске библиотеке
- Програм рада Ученичког парламента
- Програм безбедности и здравља на раду
- Програм извођења екскурзија и излета.

Сви наведени програми налазе се у Годишњем плану образовно васпитног рада ОШ „Коста Тукић“ за школску 2020/21. годину, где су детаљно разрађени, са конкретизованим циљевима, садржајима, носиоцима активности и временском динамиком. На остваривање Школског програма и побољшање квалитета образовно-васпитног рада такође утиче и реализација Развојног плана ОШ „Коста Тукић“, који има јасно дефинисане циљеве, садржаје и активности, као и друге мере за унапређење квалитета рада школе. Ради уважавања индивидуалних разлика међу ученицима, у погледу начина учења и брзине напредовања, сачињени су Индивидуални образовни планови за све ученике којима је потребна додатна подршка, а који чине прилог овог Школског програма.